Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА 18 червня 2003 року

№ 111 (3111)

Політреформу відкладено до липня

Парламент розглядатиме зміни до Конституції про політичну реформу на початку липня. Таке припущення висловив після погоджувальної ради Голова Верховної Ради України Володимир Литвин. До того ж сьогодні президентського законопроекту про політичну реформу в парламенті ще немає. Домовилися діяти так: у середу о 14.30 має відбутися зустріч лідерів усіх депутатських фракцій і груп — і «більшовицьких», і опозиційних, на якій вони мають визначитися щодо подальших кроків у конституційній реформі. Учора В. Литвин офіційно направив проект, напрацьований робочою групою ВР, Президентові України з проханням висловити свою точку зору і бачення. «Якщо отримаємо законопроект від Президента, то розглядатимемо їх разом», — вважає глава парламенту і все ще сподівається, що депутатам та главі держави вдасться домовитися і виробити єдиний узгоджений проект конституційних змін.

(Закінчення на 2-й стор.)

ОФІЦІЙНО

Сьомий візит

Сьогодні розпочинається офіційний візит в Україну Президента Турецької Республіки Неджета Сезера. Програмою його перебування в нашій країні заплановано зустрічі й переговори з Президентом України Леонідом Кучмою, Головою Верховної Ради Володимиром Литвином, іншими офіційними особами, відвідання визначних місць столиці.

Українсько-турецькі відносини можуть похвалитися кількістю контактів найвищого рівня: з початку 1991 року це буде вже сьомий президентський візит (четвертий з боку Туреччини), а різного рівня зустрічей глав держав було понад десять. Недждет Сезер як Президент приїжджає до України вперше. На нинішню посаду його обрано у травні 2000 року. До цього був головою Конституційного суду країни.

Квартиру купуватимуть за зарплату

Будівництво житла у кредит для своїх робітників розпочав Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча. Здачу першого 144-квартирного будинку заплановано на грудень цього року. Квартири продаватимуть із відстрочкою платежу до 15 років, до того ж п'яту частину житла передбачено реалізувати працюючій молоді до 30 років. Якщо врахувати, що середня заробітна плата промислового персоналу на підприємстві досить пристойна — 1157 гривень, то за умов розстрочки виплат на 15 років сім'я вноситиме щомісяця 188 гривень. Кошти, виручені від продажу квартир, мають намір вкладати в будівництво нового житла, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

Читаймо «Голос» разом!

***Василь ТАЦІЙ*, академік НАН України, ректор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого:**

— За роки існування газета посіла гідне місце серед засобів масової інформації передусім завдяки її виваженій, вдумливій позиції під час висвітлення найгостріших проблем сучасного розвитку нашої держави. Для мене як юриста особливе значення має те, що на сторінках «Голосу України» постійно обговорюються нові нормативні акти, ведуться дискусії з питань розбудови правової української держави. Це, безперечно, сприяє підвищенню правової культури наших громадян, розвитку правової освіти загалом.

Як освітянину мені хотілося б бачити на сторінках газети більше матеріалів з проблем розвитку освіти в Україні, бо, як відомо, саме освіта — основа інтелектуального, культурного, духовного та соціально-економічного розвитку держави.

Бажаю колективу газети активних читачів та подальших творчих успіхів на шляху об'єктивного та оперативного інформування!

Масові харчові отруєння

За повідомленням прес-служби МНС, у період з 29 травня по 16 червня з підозрою на кишкову інфекцію госпіталізовано 47 мешканців, з них 34 дитини, міста Жовті Води Дніпропетровської області. Попередня причина — вживання сирої води та неякісного йогурту. З 13 по 16 червня до інфекційного відділення Краснодонської міської лікарні з підозрою на захворювання вірусним гепатитом А госпіталізовано 87 мешканців, з них 24 дитини, міста Суходільськ Луганської області. Попередня причина — вживання питної води після проривів каналізаційних систем та систем водозабезпечення.

А 16 червня отруїлися 63 особи, з них 40 дітей, у літньому дитячому таборі відпочинку «Берізка» у селищі Золочів на Харківщині. Тут занедужали після вживання неякісного курячого м'яса, яєць та риби.

Медики надають допомогу потерпілим, у місцях отруєння проводять санітарно-протиепідемічні заходи. Скрізь мають з'ясувати справжні причини.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

ДНІ НАШОЇ ГАЗЕТИ НА ПОЛТАВЩИНІ

ХОДІННЯ ЗА ТРИ РІКИ

1. СУЛУ...

У тисячолітніх Лубнах, що міцно осіли на крутому березі мальовничої Сули, нас зустріли особисто міський голова Анатолій Соболєв та голова райради Віктор Алексеєнко — давні друзі та помічники нашої газети. В цьому регіоні ми маємо сталу кількість передплатників, отож розмова одразу набула ділового і принципового характеру, тим паче що активну участь у ній взяли голови постійних комісій, депутатський актив. За якусь годину було окреслено стільки тем, що аби до Лубен прибула хоч дюжина журналістів, то роботи їм би вистачило не на один тиждень.

— Про що це свідчить? — розмірковує вголос перший заступник міського голови, депутат обласної ради Григорій Тягло. — Найперше про проблеми місцевого самоврядування. Ми тут як на останньому рубежі: коли що — люди йдуть до нас, а можливості їм допомогти куці, як у зайця хвіст.

Повною мірою це стосується справедливого, а не залишкового формування бюджету; відшкодування державою коштів комунальним організаціям; складнощів і перекосів у реформуванні агропромислового комплексу; телефонізації, бо черга більша, ніж кількість діючих абонентів; підвищення зарплати освітянам; соціального захисту та гарантій чорнобильцям, яких тут проживає немало, адже у квітні 86-го саме їх, піднятих по тривозі вояків-«партизанів» Чапаєвської дивізії, кинули в саме радіоактивне пекло. Втім, місцева влада має чим і похвалитись. Насамперед досвідом роботи швидкої допомоги, центральної районної лікарні, яка нині відзначає свій 200-літній ювілей, діяльності органів місцевого самоврядування в мікрорайонах... А нам побажали ефективніше добиватись дієвості газетних публікацій; більше писати про людину праці, так званого пересічного українця, адже саме він творить нашу незалежну державу; не забувати про історію малих міст, бо в них сотні років тому, як-то і в Лубнах, фундаментувалися паростки сучасної країни; всіляко пропагувати національний патріотизм...

(Закінчення на 6-й стор.)

Міський голова Кременчука Микола ГЛУХОВ:
«Хоч як дивно звучить, але проблема №1 для Кременчука, трьохсоттисячного міста, яке стоїть на воді, — саме вода. Точніше, її достатня кількість».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Чутки і правда про аварію на ЧАЕС

Ще напередодні 17-ї річниці Чорнобильської катастрофи в Україні поширилися чутки, нібито в деяких областях підвищився радіаційний фон. І трапилося це начебто через «радіаційний інцидент», що стався 17 квітня на АЕС Пакш в Угорщині. Як уже повідомлялося в нашій газеті, МАГАТЕ справді зареєструвало там аварію з викидом радіаційних речовин у навколишнє середовище. А Держкомітет ядерного регулювання України сповістив тоді: загрози забрудненню довкілля за межами проммайданчика цієї станції та загрози транскордонного впливу не було.

У ті дні російська «Независимая газета» опублікувала інтерв'ю міністра атомної енергетики Росії Олександра Рум'янцева, який застеріг: руйнування даху нинішнього саркофага на ЧАЕС є реальною небезпекою. Це справді так. Нічого в цьому нового немає. Справді, все може статися на цьому небезпечному об'єкті. І мова про цю небезпеку триває не один рік. Проте фахівці «Укриття» контролюють його стан, там усе робиться для того, щоб не допустити несподіванки. Ось чому так гостро стоїть питання прискорення будівництва нового, надійнішого, саркофага.

Однак чутки, що на ЧАЕС усе-таки щось трапилося, поширилися серед громадян, які приїздили до Чорнобиля, у зону відчуження під час поминальних днів на початку травня. А там їх було понад 15 тисяч. Чутки про аварію «розкрутилися» по всій Україні і поширилися навіть за кордоном, про що свідчать звернення громадян до нашої редакції.

Після поминальних днів прес-служба Міністерства з питань надзвичайних ситуацій спеціальною заявою інформувала всі ЗМІ: на поточний момент на Чорнобильській АЕС не зафіксовано жодних інцидентів чи надзвичайних ситуацій. Радіаційна обстановка в Україні залишається стабільною. Такою, підтвердили мені вчора в МНС, вона є й нині.

А начальник відділу взаємодії із ЗМІ та зв'язків з громадськістю Держатомрегулювання Варвара Сікоренко-Гусар на запит редакції вчора повідомила, що останнім часом на Чорнобильській АЕС не зафіксовано жодного порушення меж і умов безпечної експлуатації, що могло б призвести до погіршення радіаційного стану в країні. Він відповідає нині чинним нормам.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

■ *За підсумками конкурсу, який проводили Державне житлово-комунальне господарство України, центральна комісія профспілок та дирекція корпорації «Укрелектротранс», Хмельницьке міське управління «Хмельницькелектроавтотранс» здобуло першість в Україні.* Безпечність та безперебійність роботи й висока економічна ефективність стали основними критеріями у виборі переможця. Хмельницькі транспортники зуміли не лише зберегти свій парк, а й постійно розширюють міські маршрути, активно конкурують із маршрутними таксі, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

■ *Вісімнадцять золотих медалей і кубок за перше місце у загальнокомандному заліку привезли до рідного міста з міжнародного турніру з карате, що проходив у Белграді (Сербія), вихованці одеського спортклубу «Тигреня» (президент Олександр Негатуров).* Під час завзятих змагань, у яких взяли участь 1500 каратистів з 15 європейських країн, особливо відзначилися одесити Інга Гадяцька, Борис та Олександр Розембергі, Олег Липський, Максим Мальченко, Денис Морозов, Ігор і В'ячеслав Пономарьови, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

За повідомленням МОЗ, станом на 17 червня, у Суходільську Луганської області госпіталізовано 117 осіб із попереднім діагнозом — гепатит А

ПОЛІТИКА

Питання про двопалатний парламент знято

Провідними темами зустрічі Голови Верховної Ради Володимира Литвина та Президента Парламентської Асамблеї ОБСЄ Брюса Джорджа стали конституційна реформа та виборче законодавство. Зокрема, після зустрічі Брюс Джордж зазначив: «Ті проблеми, які обговорюються у Верховній Раді, є типовими і для британського парламенту, і для багатьох вищих законодавчих органів Євросоюзу». Він додав, що процес демократизації є перманентний, і для кожної країни проблеми підзвітності уряду та його ефективності залишаються актуальними. Під час візиту Президент ПА ОБСЄ зустрівся з членами комітетів Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони та у закордонних справах, а також взяв участь у семінарі з питань демократичного контролю над збройними силами та імплементації кодексу поведінки в Центрально-Східній Європі.

Стосовно конституційної реформи Голова Верховної Ради після зустрічі поінформував журналістів, що нещодавно відбулися консультації керівників усіх парламентських фракцій з Президентом України. «Це добре, що такі зустрічі проводяться, — заявив Володимир Литвин. — По суті, залишилося зовсім мало питань, за якими є розбіжності: фактично знято питання про двопалатний парламент, знайдено форму для участі Президента у формуванні силового блоку уряду. Нині тривають дебати стосовно пропозиції Президента про проведення парламентських та президентських виборів в один рік».

Голова українського парламенту також підкреслив: «Якщо на цій сесії депутати не встигнуть прийняти документ 226 голосами і направити його до Конституційного Суду на отримання висновку, то можна стверджувати, що вся енергія політичних сил, гілок влади, Президента, парламенту не отримала потрібного результату». На думку Володимира Литвина, розглянути це питання можна буде вже наступного пленарного тижня, тобто на початку липня.

Тетяна ПАСОВА.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Політреформу відкладено до липня

(Початок на 1-й стор.).

А цього пленарного тижня Верховна Рада планує розглянути понад 100 проектів законів, 15 з яких визначені Президентом України як невідкладні, а два уряд просить розглянути в першочерговому порядку. Зростає кількість законопроектів, які профільні парламентські комітети та депутатські фракції наполягають додатково внести до порядку денного сесії ВР — їх уже назбиралося понад 40. Але оскільки до завершення нинішньої третьої сесії залишилося лише три пленарні тижні, то Голова Верховної Ради В. Литвин звернувся до депутатів із проханням максимально плідно попрацювати в цей час. У середу парламент планує обговорити три проекти законів, визначені Президентом та урядом як невідкладні: про стимулювання розвитку регіонів, про акціонерні товариства та про відчуження земельних ділянок права приватної власності. На голосування у четвер уже винесено більш як 40 питань, серед яких — закони про недержавне пенсійне забезпечення, про охорону земель, нова редакція Концепції національної безпеки України, зміни до закону про патентування деяких видів підприємницької діяльності щодо спеціального торгового патенту в другому читанні. У п'ятницю, 20 червня, депутати розглянуть проект Адміністративного процесуального кодексу, нові редакції законів про лізинг, про Національну раду з питань телебачення і радіомовлення. Щоб підвищити ККД парламенту, лідер фракції комуністів на погоджувальній раді знову запропонував внести зміни до Регламенту і проводити голосування не раз на тиждень, у четвер, а щодня після обговорення законопроектів у сесійній залі.

Не обійшлося на погоджувальній раді й без чергового скандалу. Лідер фракції БЮТ Юлія Тимошенко виступила з таким повідомленням: СБУ заарештувала в Києві двох працівників податкової міліції безпосередньо на місці злочину — в лабораторії з виробництва наркотиків, де було вилучено 40 кг тяжкого наркотику — фентонілу. Ю. Тимошенко звинуватила Генпрокурора Святослава Піскуна в тому, що «під дахом Генпрокуратури розгортається потужний наркобізнес», оскільки саме С. Піскун привів цих двох працівників до податкової. Фракція БЮТ наполягає заслухати в парламенті 18 червня звіти Генпрокурора та Голови СБУ про арешт цих людей і хід слідства. Якщо ВР проігнорує цей факт, бютівці звертатимуться до міжнародних організацій з боротьби з наркобізнесом. За словами Ю. Тимошенко, погоджувальна рада доручила профільному комітетові ВР вивчити це питання разом із керівниками правоохоронних органів.

Юліана ШЕВЧУК.

Соціальний податок: три в одному

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 17 червня

Після оголошення депутатських запитів і заяв парламентарії обговорили внесений Кабінетом Міністрів проект закону «Про затвердження загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2010 року». Держсекретар Міністерства екології та природних ресурсів України Сергій Гошовський зазначив, що метою програми є зменшення залежності держави від імпорту мінеральної сировини та зміцнення експортного потенціалу країни за рахунок вітчизняних корисних копалин, що мають великий попит на світовому ринку. Програма виконуватиметься в два етапи: до 2004-го та 2005—2010 роки. На першому етапі передбачається здійснити комплекс заходів, спрямованих на розв'язання проблеми забезпечення гірничо-видобувних підприємств мінеральною сировиною, а також створення сприятливих умов для залучення до геологічних робіт вітчизняних та зарубіжних інвестицій. На другому передбачається провести докорінне технічне переоснащення підприємств геологічної галузі. Для реалізації програми потрібно 17683 млн. гривень. Далі народні депутати розглянули законопроект «Про єдиний соціальний податок». Його автори — народні депутати Олег Царьов та Людмила Кириченко пропонують об'єднати платежі до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування в єдиний платіж на рахунок Пенсійного фонду з наступним розщепленням зарахованих сум до страхових фондів. Контроль за сплатою єдиного соціального податку пропонується покласти на Пенсійний фонд України. За проектом внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, державне соціальне страхування на випадок безробіття, держсоцстрахування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням, сплачуватимуться консолідовано. Для роботодавців вони становитимуть 37 відсотків, якщо сума об'єкта нарахування не перевищує розмір прожиткового мінімуму, 25 відсотків, якщо сума об'єкта нарахування перевищує прожитковий мінімум, а для найманих працівників — два відсотки. На думку авторів законопроекту, його реалізація дасть можливість максимально спростити процес сплати обов'язкових внесків. На початку пленарного засідання склав присягу народний депутат Олександр Ярославський, обраний на повторних виборах у 206-му виборчому окрузі на Чернігівщині.

Юліана ШЕВЧУК.

Почали поважати

БАЛАНС ТИЖНЯ

Наші в Європі

Не знаю, як кого, але особисто мене минулого тижня порадувала удача вітчизняного Мінфіну. В четвер було оголошено про надходження до бюджету 800 мільйонів доларів США від емісії українських єврооблігацій, а розраховували ж бо тільки на 400.

Проте річ не тільки в цих мільйонах. Головне, що обсяг заявок, які надійшли від портфельних інвесторів, перевищів п'ять мільярдів доларів! Справді, є чим пишатися. Країна отримала визнання як рівноправний гравець на міжнародних фінансових ринках.

Успіхові операції, безумовно, сприяло те, що повпредами України вирішили стати такі авторитетні міжнародні фінансові установи, як Dresdener Bank, AG London Branch, J. P. Morgan Europe Limited та UBS Limited. Сприяли й умови, запропоновані Україною. Термін позики — десять років за 7,5 відсотка річних.

Звісно, за світовими стандартами, оголошена дохідність більш ніж висока. Що, у свою чергу, підвищує ступінь ризику тих, хто вирішив вкласти гроші в Україну. І все-таки — це не десятки відсотків, що ще зовсім недавно пропонувалися за короткотерміновими держпозиками, що й спричинило інфляційний обвал гривні в 1998 році. Хочеться думати, що вітчизняні фінансисти в цьому разі скрупульозно розрахували золоту середину. Питання в іншому: куди підуть позикові гроші?

Передусім на покриття бюджетного дефіциту — це зрозуміло. Отже, буде виконано затверджені ВР на 2003 рік соціальні програми. А лікарі, вчителі, працівники культури, всі, кому за працю платить держава, зітхнуть з полегшенням: є реальна, а не примарна надія, що затримки зарплати підуть в минуле, як страшний сон.

Але бюджетний дефіцит — це трохи більш як два мільярди гривень. А решта? Непогано було б розповісти громадянам демократичної України, як буде використано позичені долари. Адже беремо чужі, а віддавати доведеться свої, кревні. До того ж усім нам, законослухняним платникам податків.

Два — магічне число

Узагалі двійка ніколи не мала статусу чорнокнижництва. Це не сімка, і тим паче не 666. Але саме двійкою оперували минулого тижня наші керманичі від економіки.

Так, Мінстр палива й енергетики Сергій Єрмілов саме за два роки пообіцяв сповна розрахуватися з шахтарями у заробітній платні заборгованості, що триває з 1997 року і на сьогодні перевищила 1,2 мільярда гривень. Звідки будуть гроші — міністр, щоправда, не уточнив. Але заявив однозначно: погашення боргів вугледобувних підприємств у зарплаті візьме на себе держава. Хочеться вірити, особливо гірникам та їхнім сім'ям, що цього разу рідна держава дотримає слова.

Два роки потрібно буде Україні й на те, щоб, знову-таки, вдвічі збільшити обсяги будівництва житла. Із нинішніх шести мільйонів квадратних метрів до дванадцяти. Таку заяву зробив голова Держкомітету з будівництва та архітектури Валерій Череп. Водночас він спрогнозував паралельне зниження вартості житла аж на 20 відсотків!

Як то кажуть, живі перекази... Тим паче що обидва державні мужі позначили і фінішну у своїх прогнозах стрічку — листопад-грудень 2004 року. Вам нічого ця дата не каже, дорогий читачу? Нагадаю, вона збігається з датою президентських виборів. З огляду на наші політичні реалії у випадковість такого збігу навіть насилу не віриться...

Під президентським контролем

Названо суми держпідтримки нашим сільгоспвиробникам у зв'язку із втратами, яких їм завдано через погодні умови.

Нагадаємо, за офіційною статистикою, 65 відсотків посіяних озимих наказали довго жити. Відсутність дощів у травні пригнобило ярові. Особливо постраждали південні та східні області: Одеська, Миколаївська, Херсонська, Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська.

Селяни отримають 500 мільйонів гривень. Ще 32 мільйони держава заплатить енергетикам, щоб ціну кіловат-години на селі знизити вдвічі. Виробники м'яса великої рогатої худоби і свинини одержать 150 мільйонів прямих дотацій. 300 — піде на осінню посівну. Загалом майже мільярд державних коштів. Не так уже й багато, але ж таки.

Незрозуміло, проте, хто й за якими критеріями розподіляти-ме гривні по конкретних господарствах. Чи перепаде всім сестрам по сережках, чи підтримка здійснюватиметься цілеспрямовано? Передусім тим, хто розумно веде розпорядженням грошима. І взагалі. Практика попередніх років красномовно свідчить: на таких фінансових ін'єкціях легко нагріти нечисті руки. Одне тішить — Леонід Данилович заявив, що використання виділених на підтримку села грошей він бере під свій особистий контроль.

Ігор НАУМЕНКО.

ОФІЦІЙНО

Постанова Центральної виборчої комісії

Про реєстрацію народного депутата України Ярославського О. В.

Відповідно до частин першої, третьої, шостої статті 79 Закону України «Про вибори народних депутатів України», на підставі постанови окружної виборчої комісії для підготовки та проведення 8 червня 2003 року проміжних виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 206 від 9 червня 2003 року № 75 «Про визнання обраним народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі № 206 на проміжних виборах народного депутата України 8 червня 2003 року», керуючись статтями 11, 12, пунктом 18 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє**:

1. Зареєструвати народного депутата України Ярославського Олександра Владиленовича, 1959 року народження, інженера-технолога, президента Акціонерного комерційного інноваційного банку «УкрСиббанк», проживає в м. Харкові, безпартійного, обраного на проміжних виборах народного депутата України 8 червня 2003 року в одномандатному виборчому окрузі № 206 (Чернігівська область).

2. Видати народному депутату України Ярославському О. В. тимчасове посвідчення встановленого зразка.

3. Копію цієї постанови надіслати Верховній Раді України.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

м.Київ, № 52 від 13 червня 2003 року.

Верховна Рада України з глибоким сумом сповіщає, що 13 червня 2003 року на 66-му році життя загинув у автокатастрофі народний депутат України першого скликання

ЛЕМІШ Валентин Пантелійович,

та висловлює щире співчуття рідним і близьким покійного.

В. ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України;
Г. ВАСИЛЬЄВ, Перший заступник Голови Верховної Ради України;
О. ЗІНЧЕНКО, заступник Голови Верховної Ради України;
В. ЗАЙЧУК, керівник апарату Верховної Ради України.

Асоціація народних депутатів України з глибоким сумом сприйняла повідомлення про трагічну смерть

ЛЕМІША Валентина Пантелійовича

— народного депутата України, голови постійної комісії з питань оборони і державної безпеки Верховної Ради України першого скликання, активного законотворця і відомого державного діяча незалежної України. В нашій пам'яті він назавжди залишиться сучасним політиком і діяльним державним керівником, чуйною і світлою людиною. Висловлюємо щире співчуття рідним і близьким покійного.

На 54-му році підла смерть обірвала життя

Миколи Григоровича ГОМЕНЮКА,

заслуженого журналіста України, члена ревізійної комісії НСЖУ, колишнього редактора газети «Говорить і показує Україна».
Здібний організатор, ініціатор багатьох конкурсів серед журналістів, він сам володів гострим пером, одним з перших був у горнилі подій з ліквідації аварії на ЧАЕС. Серед його вихованців нині чимало відомих в Україні журналістів.
Він пишався своїм з діда-прадіда хліборобським родом. Був надійним товаришем, вірним чоловіком і прекрасним батьком.
Був... Як болісно і сумно сприймати це тепер уже в минулому часі.
Розділяємо біль і висловлюємо щирі співчуття дружині Оксані Іванівні, сину Максиму, рідним і близьким покійного. Земля йому пухом, вічна пам'ять у наших серцях.

Друзі, колеги.

МПА і ділові зустрічі

Делегація Верховної Ради України на чолі із заступником глави парламенту Олександром Зінченком у понеділок поїхала до Санкт-Петербурга для участі в роботі Міжпарламентської асамблеї (МПА) держав—учасниць СНД. У рамках МПА заплановано зустрічі українських депутатів з головою Ради Федерації Федеральних зборів Росії Сергієм Мироновим, головою Держдуми Федеральних зборів РФ Геннадієм Селезньовим і генеральним секретарем МПА Михайлом Кротовим.

Лазаренка випустили під заставу

Колишнього прем'єр-міністра України (1996—1997) Павла Лазаренка минулого тижня випустили на волю до суду під заставу (65 млн. дол.) на час допиту свідків. Суд призначено на 18 серпня. Якщо буде винесено обвинувальний вирок, на Лазаренка чекає конфіскація майна, зокрема й будинку біля Сан-Франциско. Про це повідомила Бі-бі-сі його адвокат Марина Довгопола.

Влада США обвинувачує Лазаренка у відмиванні 114 млн. дол. у Штатах, корупції та шахрайстві. За даними обвинувачів, Лазаренко переказав до Америки більш як 320 мільйонів доларів. Йому пред'явлено вже 53 обвинувачення у США, і за деякими з них передбачено покарання в 20 років позбавлення волі. Суд може також вирішити оштрафувати Лазаренка на 500 тис. дол. або на суму, що вдвічі перевищує кількість незаконно переказаних до США коштів.

У Швейцарії Лазаренка також обвинувачують у відмиванні грошей. Швейцарський суд засудив його до півтора року заочно і оштрафував колишнього прем'єра на 6,9 млн. дол.

Сам Лазаренко стверджує, що ні в чому не винен, а всі обвинувачення — плід політичної змови його противників.

На Захід надійся, а сам не зівай

АКТУАЛЬНО

13 червня на нараді в Кузнецовську — місті рівненських атомників — Президент України Леонід Кучма зауважив, що, незважаючи на запевнення Заходу, кредити на добудову блоків на Рівненській та Хмельницькій АЕС так і не надійшли. Тому нам слід розраховувати лише на себе і працювати над введенням цих потужностей. Він висловив надію, що через рік четвертий блок Рівненської АЕС стане до ладу.

Стан четвертого енергоблоку дає змогу ставити питання не про добудову, а про здійснення найважливіших передпускових операцій і введення його в дію. У цьому мали можливість переконатися Президент України Леонід Кучма і Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, які побували на майданчику, де триває спорудження «мільйонника».

Леонід Кучма зауважив також, що українська теплова енергетика переживає кризу, вона потребує технологічного оновлення, тому нині Україні вкрай потрібно вводити нові атомні енергетичні потужності. З приводу деяких зауважень стосовно перевиробництва електроенергії глава держави зазначив, що економіка України постійно потребуватиме більшої кількості електроенергії, а її надлишки можна експортувати.

На нараді порушувалося питання про долю енергоблоків, термін служби яких минає через 8—9 років. Продовження їх ресурсу ще на 15—20 років, на думку президента НАЕК «Енергоатом» Сергія Тулуба, — першочергове завдання компанії. Першою станцією, яка здійснить цю роботу, буде Рівненська. Для виконання цього проекту планують створити Фонд виведення енергоблоків з експлуатації.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

СПОРТ

Без коментарів

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 29-й тур.

«Металург» Зп — «Карпати». 1:1. 5 000 глядачів. **Голи:** Йовичевич, 60 — Савинов, 4. **«Таврія» — «Шахтар». 3:3.** 7 500. Гайдаш, 45+1, Гігіадзе, 53, Апаресіда, 83 — Левандовський, 54, Тимощук, 61, Лемос, 76. «Арсенал» — «Динамо». 0:1. 15 000. Шацьких, 73. На 67-й хвилині з поля вилучено арсенальця Орєхова (два попередження). **«Металіст» — «Волинь». 3:1.** 3 500. Пушкуца, 18, 78, 85, з пенальті — Сіанкам, 61. **«Дніпро» — «Кривбас». 3:0.** 8 000. Єзерський, 77, Валяєв, 83, Венглинський, 90+2. На 41-й хвилині з поля вилучено криворіжця Грановського (нецензурна лайка на адресу арбітра). **«Чорноморець» — «Ворскла». 2:2.** 12 000. Лисицький, 57, Білозор, 82 — Шевцов, 58, Павлович, 75. **«Іллічівець» — «Оболонь». 2:1.** 9 000. Головко, 22, 57 — Кобзар, 69. **«Металург» Д — «Поліграфтехніка». 1:0.** 2 500. Зотов, 7.

	В	Н	П	М	О
Динамо	22	4	3	62—18	70
Шахтар	21	4	4	58—24	67
Металург Д	17	6	6	41—26	57
Дніпро	17	5	7	43—23	56
Арсенал	16	8	5	49—21	56
Волинь	12	5	12	33—39	41
Таврія	9	6	14	35—49	33
Іллічівець	8	9	12	33—37	33
Карпати	8	9	12	26—35	33
Чорноморець	9	4	16	27—43	31
Кривбас	8	7	14	23—33	31
Ворскла	8	7	14	25—40	31
Олександрія	7	9	13	24—40	30
Оболонь	7	7	15	32—42	28
Металург Зп	6	7	16	21—40	25
Металіст	6	5	18	17—39	23

Бомбардири: Белік Олексій («Шахтар»), Шацьких Максим («Динамо») — по 20 м'ячів, Венглинський Олег («Дніпро») — 19.

Шустер — головний тренер «Шахтаря»

Відомий у минулому гравець національної збірної Німеччини, чемпіон Європи 1980 року Бернд Шустер з нового сезону тренуватиме донецький «Шахтар». Про це повідомили під час матчу «вугілярів» у Севастополі проти «Таврії».

З німецьким фахівцем, котрий до цього тренував німецькі клуби «Фортуна», «Кельн» та іспанський «Херес», підписано контракт на два роки. За плечима Шустера — яскрава кар'єра гравця. Про його титул чемпіона Європи вже згадувалося. А ще свого часу він виступав за мадридські клуби «Реал» і «Атлетико», а також за каталонську «Барселону», у складі якої 1986 року грав у фіналі Кубка чемпіонів.

Лише результати

Першість країни. Перша ліга. 33-й тур. «Карпати-2» — «Арсенал». 2:2. «Шахтар-2» — «Борисфен». 0:1. «Миколаїв» — ЦСКА. 2:1. «Зірка» — «Вінниця». 1:0. «Динамо-2» — «Система-Борекс». 0:1. «Нафтовик» — «Красилів». 3:1. «Сталь» — «Спартак». 0:3. «Полісся» — «Закарпаття». 1:2. «Зірка» — 71 очко, «Борисфен» — 62, «Динамо-2» — 58, «Миколаїв», «Сталь» — по 52, «Нафтовик», Закарпаття» — по 51, «Красилів» — 46, «Арсенал» — 43, «Спартак», «Шахтар-2» — по 42, «Полісся» — 40, «Система-Борекс» — 39, «Карпати-2», ЦСКА — по 38, «Вінниця» — 36, «Прикарпаття» — 29, «Сокіл» — 19.

Почали з перемоги

Стартував другий міжнародний юнацький турнір (U-17) пам'яті Віктора Баннікова. Результати першого ігрового дня. Група А. Україна—Румунія. 3:0 (усі м'ячі забив київський динамівець Павло Ксенз). Туреччина—Білорусь. 1:1. Група В. Греція—Росія. 2:3. Словаччина—Болгарія. 0:0. Подробиці про ці змагання, котрі відбуваються в Києві, Обухові, Борисполі та Боярнці, — в наступному числі нашої газети.

В. Б.

ТЕНДЕНЦІЇ

Випускників меншає

Цьогоріч на Одещині їх було на дві тисячі менше, ніж торік. Це пояснюється передусім демографічною кризою. Кількість першокласників щороку зменшується в області на дві-три тисячі. Тепер ця тенденція далася взнаки і у випускних класах. Чимало школярів, до того ж, закінчують тільки дев'ять класів — вузи для багатьох надто довга й малоперспективна дорога.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ФОТОФАКТ

Успішно проходить всеукраїнська акція «Укрпошти» «Діалог з клієнтом». Одним із її переможців у Чернігівській області став передплатник з Любеча Олександр Суханов.

На знімку: заступник директора Чернігівської дирекції УДППЗ «Укрпошта» Галина Панаско **(ліворуч)** демонструє кавоварку, яку виграв активний учасник акції О. Суханов.

Для істини двері зачинені

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Поговоримо про квартири. Точніше, про права, що ними наділено їх власників. Ще точніше, про колізії, які останнім часом виникають під час реалізації цих прав. Ось типовий приклад.

Громадянка Р., власниця квартири, що по вул. Вітряні гори в Києві, роблячи в ній євроремонт, самовільно встановила в коридорі душову кабіну. Звісно, не маючи на це жодного дозволу. І що з цього вийшло? Перекомутація каналізаційного стоку обрушила на сусіда, який мешкає поверхом нижче, стельовий душ, що практично не припиняється. Оце вже воістину ж, — всі сусіди погані, але ті, що живуть над вами, найгірші!

Постійної лазні можна було б уникнути, якби на установку душової кабіни громадянка Р. одержала дозвіл у місцевої влади. З обов'язковою в таких випадках розробкою проекту, з узгодженням його в усіх належних інстанціях.

Так, погоджуюся. Це дуже довга і нудотна процедура. Але її вимагає закон! У даному конкретному випадку закон було порушено, втім, як і невід'ємне право сусіда на нормальний побут у квартирі, що належить йому. А що робити далі?

Як відомо, у випадках «заливання» постраждала сторона має право одержати від винної сторони відшкодування не лише матеріальних, а й моральних збитків. А ось привести каналізаційну систему в первісний стан, тобто вимагати, щоб громадянка Р. повернула сантехнічну частину квартири, що їй належить, у відповідність із проектом житлового багатоквартирного будинку — може тільки місцева державна адміністрація. У даному конкретному випадку Управління житлово-комунального господарства (УЖКГ), в якого будинок перебуває на балансі та обслуговуванні.

Постраждалий сусід звернувся із скаргою до УЖКГ, а ця шанована організація — до районного суду з вимогою до громадянки Р. повернути систему стоків у попередній стан. Але суд УЖКГ відмовив, повернув усі зібрані документи, з посиланням на неналежного позивача.

Тим часом у правовій ситуації, що склалася після приватизації житлового фонду, зібрати доказову базу про те, що сусід А. порушив права сусіда Б. аж ніяк не просто. Насамперед потрібен акт обстеження квартири порушника. Але потрапити до неї, якщо це приватна власність і її власник, звісно, наділений правом недоторканності, практично неможливо. Необхідні відповідні санкції. А як їх одержати? Знову-таки, через суд.

Навіч — правові ножиці. Конституція і Закон «Про власність» гарантують недоторканність житла. І це правильно. В свою чергу Житловий кодекс (щоправда, ще УРСР, за яким ми досі живемо) передбачає адміністративну відповідальність за неналежне використання житла. Але разом вони сьогодні не працюють і навіть суперечать одне одному.

У нашому конкретному випадку питання так і зависло. Співвласникам будинків, у яких наявні приватизовані квартири, сьогодні є місцева адміністрація. Саме тому суд відмовив УЖКГ у позовній вимозі. Але самі багатоквартирки переважно перебувають на балансі житлово-експлуатаційних організацій. І на цій підставі райадміністрація умиває руки від таких конфліктних ситуацій.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

А ось прямо протилежна історія. Громадянин М., який мешкає на Печерську, свою квартиру, розташовану на першому поверсі, вирішив переобладнати під офіс: зробити окремий вхід, побудувати ганок з підцашком тощо. До того ж діяв суворо за законом. Мало того, заручився згодою сусідів.

Але після того, як за погодженим у належному порядку проектом новий під'їзд було збудовано, сусідові, чия квартира розташована над ним, щось там прийшлося не до смаку. Заважають йому вода, що накопичуються на пластмасовому піддашку, знову-таки пил, удари крапель під час дощу, одне слово — дискомфорт!

Так ось, сусіда, недовго думаючи, звернувся до суду по захист свого права — жити в квартирі спокійно. І процес виграв! Суд постановив зобов'язати громадянина М. ліквідувати створені ним незручності, виходячи з того, що кожен може вимагати усунення будь-яких порушень його права, хоча такі порушення і не були пов'язані з позбавленням володіння його власним майном. І суд не подивився на те, що громадянин М. переобладнав свою квартиру під офіс на законних підставах, мотивуючи це тим, що власник, реалізуючи своє право, зобов'язаний не порушувати права сусідів.

От і склалася парадоксальна ситуація: один перебудував свою квартиру незаконно — і на нього немає жодної управи. Другий — з дотриманням усіх норм чинного законодавства, і ускочив у халепу.

Виходить — є право і є відповідальність, а процедура, яка передбачала б усі нюанси порядку притягнення до відповідальності, на жаль, відсутня. Тож на часі доповнити чинне законодавство нормативними актами, які б чітко визначали перелік та порядок допустимих перепланувань у квартирах. Розширили б компетенцію балансотримачів багатоквартирних будинків. Наділити ті самі ЖКГ правом представляти інтереси адміністрації (як співвласника) у суді у разі потреби, а також однозначно посилити відповідальність новоспечених «архітекторів». Так, приватна власність — це добре, це свобода дій, але права та інтереси іншого теж треба поважати. Усім нам.

Світлана ВОРОНІНА.

ФОТОФАКТ

Тепловізійний програмно-апаратурний комплекс «ТК-1» для проведення дистанційної технічної діагностики складного обладнання та інших робіт створили фахівці Фізико-технічного інституту низьких температур Національної академії наук України. Він у три-чотири рази дешевший від зарубіжних аналогів.

На знімку: під час демонстрації комплексу «ТК-1».

Фото Станіслава ПИЛИПЕНКА (Укрінформ).

Несолодке солодке життя

ПРОГНОЗИ

Покінчивши з озимими, погода взялася за знищення цукристих. У багатьох регіонах посіви буряків потерпають від спеки, відтак, кажуть фахівці, «спостерігається значна їх зрідженість». На культуру, як ніколи раніше, «насілі» шкідники. Тому в господарствах деяких областей буряки довелося пересівати наново. Про «несолодку» перспективу свідчить статистика. Замість планованого збільшення посівних площ, вони скоротилися на 16 відсотків порівняно з минулим роком. А до початку збирання, традиційно, десь 120 тисяч га буде списано. За прогнозами, виробництво бурякового цукру цього сезону не перевищить 1,4 мільйона тонн.

Незважаючи на песимістичну перспективу, восени очікується обвал цін на цукор. У жовтні ринок буде перенасичено солодким продуктом, цукор подешевшає, від чого втратить вітчизняний виробник. До того часу вже закінчиться переробка ввезеного за пільговим режимом цукру-сирцю (закони про імпорт напівфабрикату підписав Президент) і почне надходити буряковий нового врожаю. За розрахунками експертів, на внутрішній ринок «упаде» майже 800 тисяч тонн білих кристалів. Тиснутиме на ціни і близько 140 тисяч тонн перехідних запасів. Україна при цьому «з'їдає» 150 тисяч тонн цукру в місяць. Трагедія полягає в тому, що ціни на тростинний цукор, на відміну від бурякового, не регулюються законом. Собівартість солодких кристалів, зварених із сирцю, за оцінками, становитиме 1600 гривень за тонну. А отже, і оптова ціна, незважаючи на погану перспективу щодо врожаю, до осені з 2600 грн. упаде до 1700—1800. Збитків зазнає вітчизняний виробник, який переробляє сировину, вирощену на території України. За можливість вступу до Світової організації торгівлі треба платити...

Валерій ДРУЖЕНКО.

СВЯТА

Феєрверк оплатять спонсори

До 2500-ліття свого заснування Євпаторія чепуриться. У місті поспішають реставрувати дороги, фасади будинків, театр, вокзал, відкрити Національний центр параолімпійської підготовки і реабілітації інвалідів. Однак коштів міської скарбниці бракує. Тож 350 тисяч кримських бюджетних гривень, призначених на серпневе святкування, витратять «не на феєрверки і гала-концерт», а на закінчення оновлення Національного дитячого курорту до прибуття відпочивальників. Ці гроші стали «новим ковтком повітря» для генерального опорядження всіх куточків міста. А урочисту програму ювілейних торжеств фінансуватимуть спонсори і Київ.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ПРИВАТИЗАЦІЯ

Ламають систему. Агропромислову

У чотирнадцятиповерховому красені-будинку на проспекті Гагаріна, куди я завітала для зустрічі з його власниками — акціонерами ВАТ «Агропромсистема», я бувала ще тоді, як тут розташовувався інформаційно-обчислювальний центр потужної на той час системи — «Сільгосптехніки». З пам'яті не стерлася асоціація з величезним залізобетонним вуликом. Системи, як такої, вже давно немає, «пасічники» інші, але прикмети старої «пасіки» залишилися. Щоправда нині вона зустрічає нашорошено — ніби бджіл хтось розбурхав.

Риторичне запитання

Зрештою, так воно і є, бо привела мене сюди скарга акціонерів до Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації, занепокоєних наміром держави продати свою частку цінних паперів (25 відсотків плюс одна акція). Занепокоєних, одразу скажемо, як на мене, небезпідставно.

Активи «Агропромсистеми» — не просто нерухомість, балансова вартість якої перевищує шість мільйонів гривень. І не просто адміністративна споруда, що скидається на вулик. Це — інтелектуально-інформаційний, проектно-технологічний центр загальнодержавного значення. Так, товариство на сьогодні є головним виконавцем робіт зі створення локальних та комп'ютерних мереж, впровадження новітніх інформаційних технологій в агропромислове виробництво. У разі передачі державного пакета приватній структурі, а за такий сценарій сьогодні, як зазначають у своїй скарзі акціонери, змагається інвестиційна компанія «Текст», яка володіє 35,1 відсотка статутного фонду, акціонери втрачають будинок. А Міністерство аграрної політики може втратити управління у сфері інформатизації агропромислового виробництва.

Що це означає на практиці, добре усвідомлюєш, коли в одному з підрозділів «Агропромсистеми» демонструють, як точно і швидко комп'ютер видає рекомендації стосовно пасовищ з багатолітніми травами десь на околиці країни, де саме і яке поголів'я краще розводити або які раціони кормів для відгодівлі великої рогатої худоби чи свиней найприйнятніші для окремо взятого господарства. Навіть не віриться, що там сьогодні моляться на дощ, а корів відгодовують хлібом. Мені відомо, що завдяки програмному забезпеченню (подеколи вже й на районному рівні), точності в розрахунку кормів сільгоспвиробники Київщини, Черкащини, інших регіонів скорочували свої витрати на третину. Керівник відділу Анатолій Кривенко запевняє, що утримувати все племінне стадо на основі інформаційного забезпечення, як це відбувається в Європі, можна вже тепер — були б гроші. З грішми — як завжди. Наскільки мені відомо, ВАТ «Агропромсистема» запровадила проект інформаційного забезпечення птахівництва, не одержавши за це жодної копійки. Чи вигідно державі тримати біля себе таке товариство — запитання риторичне, а не дискусійне. Так, до речі, вирішив Кабінет Міністрів у листопаді 2001 року, коли своїм розпорядженням пакет у 25 відсотків плюс одна акція передав в управління Мінагрополітики. Так, схоже, вважає і Президент України, стимулюючи відповідним указом зростання поголів'я худоби.

Обкатана схема

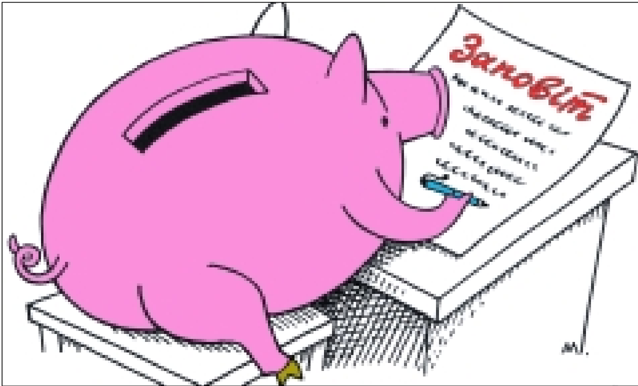
Однак цьогоріч усі права на корпоративне управління перейшли до Фонду держмайна, і уряд скасував рішення щодо управління державною часткою постановою від 7 березня цього року. Висотний будинок на проспекті Гагаріна перетворився на розбурханий вулик. Його власникам зрозуміло: у разі придбання блокуючого пакета приватною структурою на кшталт ІК «Текст», яка володіє вже 35,1 відсотка акцій статутного фонду, вона стане повноправним господарем майнового комплексу ВАТ «Агропромсистема». У листі на ім'я голови Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації Валентини Семенюк акціонери прямо вказували і на спонукальні мотиви плану ІК «Текст». Цитую: «Весь їхній «інвестиційний план» зводиться до того, аби виселити з будівлі трудовий колектив ВАТ «Агропромсистема» та шість організацій, підпорядкованих Мінагрополітики і розміщених в нашому будинку, і щорічно «вижимати» 300 тисяч у. о. за рахунок надання в оренду виробничих приміщень комерційним структурам».

На мою думку, схоже на правду. Часто-густо інвестиційні компанії скуповують активи ласих об'єктів приватизації саме за чиїмось замовленням. Не порушуючи законодавства, суперечливий характер якого дає змогу непомітно «дотиснути» опонента. Досягають свого здебільшого завдяки обкатаним схемам — роздрібненню пакетів, адміністративному тиску на керівників трудового колективу, інсценізації кримінальних справ проти них. За визнанням деяких акціонерів, представники комерційних фірм їм зателефонували додому й «умовили» продати акції товариства із розрахунку 2—3 гривні за штуку (за номінальної вартості 25 копійок). За рішучою відмовою надійшла черга витоптаної стежки: заблокували проведення звітно-виборних зборів акціонерів за кілька днів до їх проведення за позовом фізичної особи до суду. І як наслідок, по-перше, збори 21 березня нинішнього року можна вважати недійсними, попри те, що на них на боці колективу виступив представник держави — на той час начальник департаменту МінАП Петро Шейко. По-друге, може стати приводом для скликання позачергових зборів для переобрання керівних органів товариства.

Держава — не стороння?

Голова Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації Валентина Семенюк поінформувала Прем'єр-міністра Віктора Януковича про загрозу втратити таке важливе підприємство, а також згоду комісії закріпити в державній власності блокуючий пакет товариства. Своїми дорученнями розібратися по суті Віктор Янукович ніби заневнив: держава — не стороння. І слушно. Фонд державного майна погодив таке рішення. Антимонопольний комітет України — також. Міністерство юстиції — за. Міністерство економіки та з питань євроінтеграції — проти. До того ж воно зазначає, що «дорученням Президента України від 28 жовтня 2002 року № 1-1/1385 Фонду державного майна встановлено вирішити в установленому порядку питання про достроковий продаж закріплених у державній власності пакетів акцій розміром до 50 відсотків статутних фондів відкритих акціонерних товариств». Але ж ФДМУ знав, що робив, коли погоджував клопотання Мінагрополітики! Я не ставлю тут знак запитання і не знімаю його з підзаголовка. І ще: як таке рішення Мінекономіки узгодити з бажанням України інтегруватися в Європейське співтовариство, де молитися на дощ не заведено?

Оксана СТЕПУРА.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Хто рано встає, тому Бог закордонний паспорт дає

Глибинний сенс цієї приказки я зрозуміла нещодавно, коли з четвертої спроби здала документи на одержання закордонного паспорта. До цього тричі потрапляла в черзі до безнадійного третього десятка. Районний ВВІР (точніше, відділ громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб) приймає лише двічі на тиждень — по дві з половиною три години. За цей час встигають пройти не більше як 12 осіб.

Мені як киянці дуже «пощастило». З деякого часу у нашій найєвропейській із столиць уперше в Україні (!) почали видавати паспорти нового зразка. Технологія суперпрогресивна і супердорога! Цілком зрозуміло, що для створення особливих зручностей для своїх співгромадян грошей не вистачило.

У черзі з'ясувалося, що таких, як я, «щасливчиків», котрі приходять до ВВІРу вже втретє, вчетверте і навіть вп'яте, чимало. Тут-таки мені виклали всю доступну інформацію — що, де, почім. З'ясувалося, паспорт можна зробити терміново. Якщо мати гроші і знайти «потрібних» посередників. Навіть дали адресу якогось підприємця, котрий допомагає одержати документ за кілька днів. Коштує ця послуга всього 700 гривень.

Подумки понишпоривши в гаманці, я зрозуміла всю безнадійність свого становища. І знову звернулася до черги:

— Коли ж треба сюди прийти, щоби потрапити хоча б до першої п'ятірки?

— Найкраще о сьомій ранку, — пояснила одна бабця. — Прийдіть, запишіться до списку і гуляйте собі до початку прийому!

Отож довелося встати о шостій ранку, щоб до восьмої бути вже «на посту». О цій порі почали підтягуватися співробітники, прийшов і начальник.

— Чому так рано? — поцікавився він співчутливо.

— Та хочу до списку записатися, — відповіла я. (Прийом цього дня починався з третьої години дня.)

О дев'ятій мій терпець урвався, і я поїхала на роботу. Повернулася о пів на дванадцяту і виявилася в списку, тобто в черзі... восьмою. Бо свідків мого вранішнього стояння не знайшлося.

Остаточно зіпсувало настрій оголошення, яке висіло на дверях. З'ясовується, ВВІРи нещодавно почали вимагати довідку про судимість (чи несудимість, у кого як). «Без неї закордонний паспорт не видадуть! — пояснили мені в черзі. — А в деяких ВВІРах навіть документи не приймуть!»

Тут-таки висів зразок квитанції, за якою треба було сплатити двадцять гривень сорок копійок за довідку. У квитанції все це було цинічно названо «інформаційними послугами Управління оперативної інформації МВС». Та кому потрібна така послуга?!

За інформпослуги варто було б заплатити не МВС, а черзі, яка сидить у ВВІРі, подумала я. Саме в неї я з'ясувала, що раніше цю інформацію відділи віз та реєстрації запитували самі. У своєму ж відомстві. До того ж зовсім безплатно. Тепер один підрозділ МВС примушує громадян купувати таку інформацію в іншому підрозділі МВС. Довідку треба чекати десять днів. Коли хочеш отримати папірець терміново, його ціна зростає до 70 гривень. Майже стільки ж — 85 гривень — коштує сам закордонний паспорт (точніше, держмито за його оформлення).

...Паспортистка заповнила мою анкету (на комп'ютері) і за допомогою цього ж комп'ютера запропонувала сфотографуватися. Остання обставина мене збентежила, адже фотографії я принесла з собою. Шкода, не знадобилися. Тепер фотозйомку проводять під час подавання документів. Я швидко уявила, який вигляд матиме на фото людина, котра піднялася о шостій ранку, у спеку курсувала між чергою і роботою і лише на початку п'ятої вечора потрапила до заповітного кабінету:

— Та мене ж на митниці не впізнають!

— Упізнають, упізнають! — недоброзичливо (як мені тоді здалося) процідила паспортистка. І про всяк випадок поцікавилася, чи не знаю я часом якоїсь державної таємниці. Добре хоч про це довідки не вимагають. Вірять на слово. Нечастий випадок у нашій міліцейській практиці...

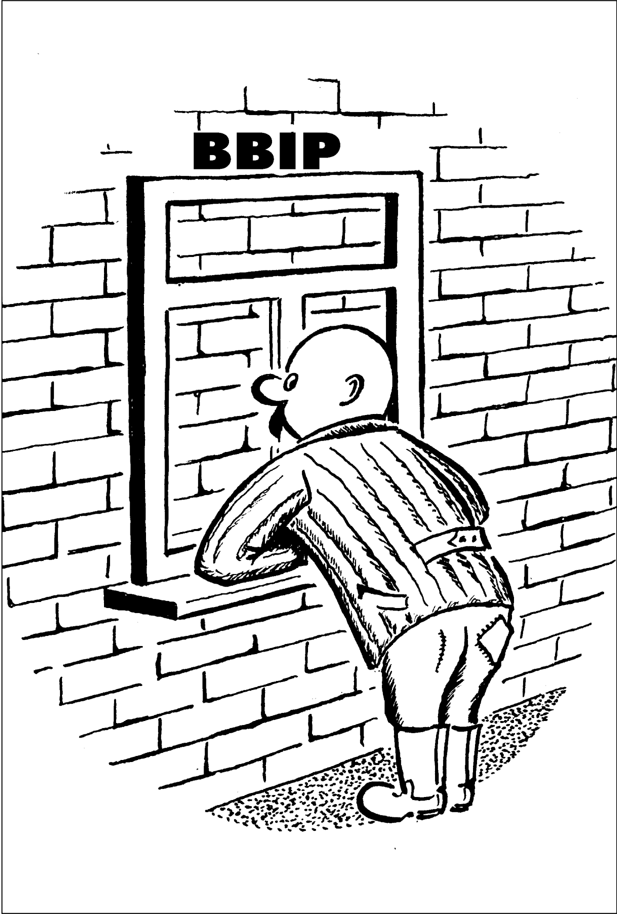
Я підписала анкету, підрахувавши, що на всі кабінетні розмови разом із заповненням паперів і фотографуванням у мене пішло не більш як п'ятнадцять хвилин. Та ще півдня стояння в черзі.

— А чи скоро можна буде забрати паспорт? — поцікавилася я.

— Через півтора місяця! І з довідкою не тягніть! — нагадала паспортистка.

...Черга мене привітала. І попередила, що ці півтора місяця цілком законно можуть розтягнутися до трьох. Та це вже дрібниці.

Ірина **МИКИТЕНКО.**

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Наш документ Європі не подобається?

Мал. Михайла САЧКА.

У нас назріває ще одна загальна реформа. Паспортна. Поки що вона зачепила лише столичних жителів — у Києві з 2002 року почали видавати закордонні паспорти з використанням Єдиної державної автоматизованої системи (ЄДАПС). Змінився й сам документ. Наприклад, на місці вклеєної фотографії з'явилося зображення власника, виконане за допомогою лазерного друку. У МВС стверджують, що тепер підробку можна буде помітити неозброєним оком. І все було б добре, якби реформа не супроводжувалася величезними чергами в районних ВВІРах.

*Із проханням прокоментувати ситуацію я звернулася до директора Державного департаменту у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб МВС України **Олександра ПЕРОВА.***

— Олександре Олександровичу, звідки такий ажіотаж?

— А чого можна чекати, коли на введення нової системи із держбюджету нам було виділено на цей рік замість необхідних 92 мільйонів гривень лише 15 мільйонів? У Києві за старою технологією паспорти вже не видають, а за новою працюють тільки п'ять ВВІРів. Коли отримаємо техніку для решти п'яти відділень, проблем не буде.

— Технологію для нової системи виготовлення й видачі паспортів Україна купила в ізраїльської фірми SuperCom ltd. Кажуть, контракт коштував 17,5 мільйона доларів...

— Цю суму буде виплачено протягом кількох років. Ми придбали технологію разом з обладнанням для виготовлення всіх видів паспортних документів, зокрема у вигляді картки і буклета-книжки. Перша лінія — для виготовлення внутрішнього паспорта-картки — коштувала трохи більш як 4 мільйони доларів. Обладнання та його налагодження для лінії з виготовлення паспорта-книжки (тобто закордонного паспорта) — 5 мільйонів 870 тисяч гривень. На сьогодні розрахунки проведено частково.

— Реформа стосуватиметься і внутрішніх паспортів?

— Так.

— А чому почали із закордонних?

— Тому що починаючи з 2005 року на територію ЄС неможливо буде в'їхати з документами, не захищеними належним чином від підробки. Це було визначено на Варшавській конференції із боротьби з тероризмом, що відбулася 2001 року.

— Інакше кажучи, наші звичайні закордонні паспорти, з вклеєною фотографією, будуть недійсні?

— По-перше, я цього не казав, а по-друге, громадяни України їздять не лише до країн Євросоюзу.

— Чому з огляду на це не провадиться роз'яснювальна кампанія серед населення?

— Вважатимемо наше інтерв'ю частиною роз'яснювальної кампанії.

— У чому цінність цієї технології і хто ще її придбав?

— Цінність у рівні захисту документа. Він відповідає вимогам ЄС. Технологія SuperCom впроваджується у Великій Британії, її придбали і в Молдові. Схожа система працює в Болгарії. До речі, нині країни «великої вісімки», серед них і Росія, обговорюють можливість запровадження закордонних паспортів з біометричними даними людини, аж до відбитків пальців і знімків райдужної оболонки очей. Можливо, буде використано ту саму технологію, що і в Україні.

— Чи планує Київ висувати такі само вимоги до документів іноземців?

— Так питання поки що не ставиться.

— Чому в різних регіонах України за закордонний паспорт доводиться платити різні суми?

— Однакові послуги в різних регіонах коштують однаково. Якщо їх надає наша служба. А якщо громадяни звертаються до посередників, комерційних структур, то сума, звичайно, зростає.

— Чи законна діяльність таких посередників?

— Законна, якщо вони підписують договір з територіальними управліннями внутрішніх справ. Із держбюджету не виділяють коштів на виготовлення анкетної продукції, необхідної для оформлення документів на закордонний паспорт. Такі структури виготовляють бланкову продукцію і за бажання громадянина допомагають йому заповнити потрібні папери.

У Києві діяльність таких фірм припинена (з квітня нинішнього року), оскільки тут усю документацію виготовляють централізовано. Починаючи з серпня 2002-го через ЄДАПС уже видано 14 тисяч паспортів.

— Перша постанова Кабміну про створення ЄДАПС датована 1996 роком (її підписав екс-прем'єр Павло Лазаренко). Документ передбачав паралельну організацію комп'ютерного обліку населення за місцем проживання з використанням особистих ідентифікаційних номерів громадян. Як я розумію, нова паспортна система — частина цього проекту?

— Так. ЄДАПС дасть можливість одержувати персональні дані про громадянина й використовувати їх для виготовлення документів.

— До нового закордонного паспорта буде внесено особистий номер людини. Це щось новеньке...

— Це всього-на-всього її ідентифікаційний номер, який надається податковою адміністрацією.

— А чому під час оформлення закордонного паспорта раптом почали вимагати довідку про несудимість?

— Без коментарів. Керівництво міністерства доручило з цього приводу провести службове розслідування — розібратися, як ідуть справи з одержанням цієї довідки насамперед у регіонах. Після цього буде прийнято рішення. Давайте зачекаємо...

Бесіду вела Ганна **ЛУКАНСЬКА.**

Лауреатом можеш і не бути. Та довідку придбати мусиш

*Про вади нашої паспортної системи знають і за межами України. Як розповів кореспондентові «ГУ» голова Державного комітету з питань національностей та міграції **Геннадій МОСКАЛЬ**, про це говорили представники української громади Кракова під час його перебування у Польщі. Вони не можуть дочекатися в гості своїх родичів, які кілька місяців поспіль оббивають пороги ВВІРів. «Немає бланків» — кажуть їм чиновники, але натякають, що за гроші вони можуть з'явитися.*

— Такі речі не додають Україні міжнародного авторитету, — каже Геннадій Геннадійович. — Я майже щотижня зустрічаюся з представниками національно-культурних товариств в Україні, і перше, про що вони мене запитують, — чому в нас так складно зробити закордонний паспорт? Ми намагаємося зберегти безвізовий режим зі своїми найближчими сусідами в обмін на безкоштовні візи для українців, щоб нові кордони не заважали контактам між простими людьми. Проте МВС зводить нанівець усі зусилля Президента й уряду в цьому напрямі.

Геннадій Москаль вважає, що проблему створено штучно і її можна розв'язати. Було б бажання. За словами голови комітету, поліграфкомбінат «Україна», який друкує бланки паспортів, залишився практично без роботи. МВС заборгувало йому понад 30 млн. гривень. Водночас від комерційної діяльності, пов'язаної з видачею закордонних паспортів, МВС щороку отримує близько 65 мільйонів гривень. «Гадаю, за рахунок цих коштів можна було б борги віддати», — каже Геннадій Москаль.

▼ Масштаби комерційної діяльності, розгорнутої навколо паспортної справи, справді вражають. Доходить до абсурду. Під час оформлення закордонного паспорта із законослухняних громадян вимагають довідку про несудимість! Держкомнацміграції допомагав оформлювати закордонні паспорти делегації, яка збиралася на міжнародний фестиваль у Свидник (Словаччина). Серед запрошених був відомий український квартет «Явір». З його учасників — народних артистів України, лауреатів Шевченківської та інших державних премій — теж вимагали довідку про несудимість. Дарма що в українській Конституції записано: ніхто (а тим паче лауреат Шевченківської премії) не зобов'язаний доводити свою невинність у вчиненні злочину. І комітет мусив терміново придбати в МВС ці папірці. По 70 гривень за кожний!

— Я бачу в Києві на кожному кроці оголошення про те, що туристичні фірми оформлюють закордонні паспорти, — розповідає голова комітету. — Повідомляють номер ліцензії Міністерства внутрішніх справ. При регіональних ВВІРах працюють сотні комерційних структур: одні допомагають оформлювати анкети для отримання закордонного паспорта, інші ще й видають згадані довідки. Цікаво, на якій підставі комерційні структури допущені до такої інформації і до такої діяльності взагалі? Це повинна перевірити Генпрокуратура.

Геннадій Москаль вважає, що міграційні питання — від видачі закордонних паспортів громадянам України і до комплексу заходів, пов'язаних з перебуванням в Україні іноземців — мають бути в компетенції цивільної державної міграційної служби. Ще в 1996 році Кабмін України прийняв постанову стосовно концепції реорганізації органів внутрішніх справ (1998 року була ще одна постанова щодо цього). Один з її пунктів передбачав виведення паспортно-візової служби з відання МВС. Але він існує лише не папері. Міліція досі обтяжена багатьма зайвими функціями. Це заважає їй сконцентруватися на своєму головному обов'язкові — боротьбі зі злочинністю.

Мал. Михайла САЧКА.

З проханням прокоментувати ситуацію ми звернулися до народних депутатів України. Ось що нам відповіли

Володимир СТРЕТОВИЧ, голова Комітету ВР з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією:

— Ажіотаж довкола закордонних паспортів створюється штучно. Для того, щоб мати можливість отримати його величність хабара. Те саме стосується й довідки про несудимість. Затвердженим постановою Кабміну «Порядком централізованого оформлення, виготовлення та видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон» ця довідка не передбачена. Проте чиновники самі створюють додаткові перепони для того, щоб поставити людину в залежність і змусити її вирішувати питання на вигідних їм умовах.

До нашого комітету надійшла інформація, що в Львівській області за можливість швидко отримати закордонний паспорт треба заплатити майже 800 доларів. МВС має вжити заходів, щоб розрядити ситуацію, адже подорожі, відпустки відмінити неможливо. Гадаю, комітет на одному з наступних засідань послухає інформацію паспортної служби МВС щодо цього.

Микола ТОМЕНКО, голова Комітету ВР з питань свободи слова та інформації:

— Якщо зважити на кількість депутатських запитів, які стосуються закордонних паспортів, можна подумати, що це ключова проблема в суспільстві. Це добрий приклад того, як структури влади можуть створити проблеми і для себе, і для суспільства. Втрачаючи й так невисоку довіру своїх громадян. Ускладнена процедура отримання паспортів завжди супроводжується телефонним правом, хабарами... До цих питань треба підійти системно, говорити про зміну самого підходу, процедури, зробити її максимально простою і зручною для людей.

Рефат ЧУБАРОВ, голова підкомітету Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

— Сума, яку громадяни України офіційно мають сплачувати за отримання закордонного паспорта, цілком покриває витрати, пов'язані з його виготовленням. Проблему створено штучно, і треба розібратися, кому це вигідно.

Ситуація з довідкою про несудимість теж цікава. МВС бере з людей гроші за використання своєї бази, створеної за бюджетні, народні гроші. Це просто вимагання. Я нещодавно повернувся з Криму. Там створили недержавні посередницькі структури, які розташовані в приміщеннях міліції і куди всіх направляють за довідкою про судимість. Туди само направляють репатріантів, які ще не отримали громадянство, за довідкою про місце проживання.

Принагідно хочу привернути увагу до цієї проблеми. Тисячі кримських татар, які мешкають в Узбекистані, хочуть отримати українське громадянство і повернутися. Багато хто з них подали заяви на отримання громадянства і не можуть завершити цю процедуру. Бо за український паспорт їм треба заплатити у встановлених Кабміном межах приблизно 35 доларів. Тим часом середня зарплата в Узбекистані становить 10—15 доларів.

ПОЛІТИКА

Опозиція знову наступила на граблі

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

У Чернігові ще й досі не вщухають пристрасті після виборів 8 червня цього року до Верховної Ради. Для багатьох політичних сил результати виборчого марафону — хоч загалом і передбачувані, та неприємні. Заяви про те, що у виборчому окрузі № 206 влада відпрацьовує сценарій майбутніх президентських виборів, адресували головним чином опозиції: мовляв, вона усупереч адмінресурсу повинна проявити організованість, згуртованість і вперше виступити разом. Дещо у цьому плані, справді, вдалося зробити. Можливо, вперше за багаторічну діяльність опозиційних сил. Але, однак, перемога дісталася не їм.

Чия перемога?

Чи можна вважати прихід у Верховну Раду Олександра Ярославського перемогою адмінресурсу? На наш погляд, правильніше було б назвати все те, що відбулося в Чернігові, успіхом новітнього українського капіталу. Президент «УкрСиббанку» вклав перед виборчою кампанією значні інвестиції у «тупикове» «Хімволокно», за яким уже чи не з десятиліття, як закріпився імідж неблагополучного підприємства з браком коштів і відсутністю збуту продукції. Уперше в цьому році «хімволокнівці» отримали високі зарплати, замість чергового скорочення — на прохідній запрошення на роботу. Підприємству для повного виробничого циклу потрібні не сотні, а тисячі працюючих. Крім того, О. Ярославський узявся інвестувати й «Чексіл» з його тисячами працівників

Зрозуміло, це справило враження на безробітних, молодь, тих, хто знає, як важко знайти стабільний заробіток у місті. Головним чином саме згаданим аргументом був «куплений» великий відсоток виборців (19846. — **Авт**). І влада поперeдньо — теж. Бо капітал — це все-таки конкретне розв'язання проблем у бідному обласному центрі. Не завтра, через відповідні закони, прожекти, а сьогодні. Становлення власного капіталу в Україні доводить: якщо у найближчі роки життєвий рівень людей достатньо не підвищиться, головну роль на майбутніх виборах до Верховної Ради відіграватимуть фінансові потоки, інвестиції в той чи той округ. Бідні виборці голосуватимуть за тих, хто має великі гроші, які працюватимуть у регіоні.

Адмінресурс, як зазначають спостерігачі на виборах, маючи в руках головні козирі О. Ярославського, схоже, і не дуже напружувався. Принаймні грубого, нахрапистого нав'язування цього кандидата ніде не спостерігалося. Значно більшу роль виконав благодійний фонд, який на початку року підтримав і місцеве книговидання, і освітні, медичні заклади, малоімущих.

Лебідь + щука — рак?

Опозиція на виборах у Чернігові продемонструвала, що попри усі розбіжності можна згуртуватися довкола компромісної постаті. Народний депутат України від Соціалістичної партії України Микола Рудьковський зумів поєднати інтереси і правих, і лівих. Головний мотив для об'єднання — блокування проти «людини Кучми». Після переговорів низових партструктур та лідерів Соціалістичної партії України, блоків «Наша Україна» та БЮТ спільним кандидатом від опозиції став редактор обласної газети «Гарт», член Національної спілки письменників Дмитро Іванов. Він був потужно підтриманий з Києва організацією різноманітних шоу, яскравою наочністю. Фактично у цьому плані його команда навіть діяла гнучкіше і привабливіше, ніж О. Ярославського. Навіть коли на Красній площі «оселилось» містечко атракціонів, команда від узгодженого опозиціонера знайшла місце для велелюдного зібрання-шоу у несподіваному місці — на схилі під Катерининською церквою. Щоправда, вже на початку цього процесу відчувалися серйозні суперечності в колі «головного опозиціонера». Так, кандидатом у народні депутати України було висунуто заступника голови обласної організації Української народної партії Людмилу Івашко. За неї активно агітувала обласна газета «Сіверщина». Лише перед самими виборами після гострої дискусії в керівництві облосередку УНП Л. Івашко відмовилася від подальшої боротьби за депутатський мандат. Газета УНП «Сіверщина» свій передвиборний номер присвятила Д. Іванову. Цей плюс, зрозуміло, був би більшим, якби така заявка у визначенні УНП прозвучала раніше.

Хоча народний депутат України від КПУ Борис Олійник на всіх агітаційних матеріалах висловився «За!» Д. Іванова, кандидат від КПУ Раїса Ясочко йшла на вибори самостійно. У виборах же 8 червня були залучені досить відомі політики — Н. Вітренко, О. Кужель. Та й постать поета і редактора Д. Іванова добре знана не тільки серед чернігівського загалу, а й у Києві. Протистояти їм могла особа такого само потенціалу. Тож зауваги Д. Іванова у своєму зверненні до виборців-комуністів від 6 червня, на наш погляд, були пророчі: «Кандидат від комуністів Р. Ясочко і кандидат від прогресивних соціалістів Н. Вітренко об'єктивно забирають голоси в кандидата від об'єднаної опозиції і тим самим забезпечують перемогу О. Ярославському. Ви що, не пам'ятаєте, скільки разів ми вже наступали на одні й ті самі граблі?»

За підсумками виборів Д. Іванов набрав 17455 голосів, а Р. Ясочко — 4365. Якщо ці голоси скласти, то вийде, що 21820 чернігівців могли визначити долю виборів на користь опозиції. Це на 1974 виборців більше, ніж проголосувало за О. Ярославського.

Впливовий епіцентр

Третій впливовий епіцентр притягання симпатій виборців був пов'язаний з особою Олександри Кужель, представником «Трудової України». Не маючи на місці організованої команди (місцевий партосередок «Трудової України» малопотужний), вона все ж змогла похвилювати конкурентів. Адже свого часу О. Кужель допомогла у вирішенні проблем чернігівських ринків — а це ринкові підприємці не могли забути. Через це голова Національного банку Сергій Тігіпко, який приїхав до Чернігова підтримати однопартійку, став свідком неприємного інциденту, коли була несподівано відмінена заздалегідь домовлена його зустріч зі студентами у Чернігівському технологічному університеті, керівництво якого «десь поділося». Головний банкір України на прес-конференції в облдержадміністрації не приховував, що його «Трудова Україна» не розраховує на перемогу, оскільки не мала достатньо часу на розкрутку кандидата, але «засвічує» свого представника для представлення позиції партії. Незважаючи на прикрість у ЧТУ, кандидат у народні депутати дійшла три—чотири рази до кожної родини газетою «Добрі вісті», де докладно виклала свої погляди. 10280 голосів виборців — вельми високий показник для «варяга». Якби «Трудова Україна» активніше попрацювала з іншими партіями, опозицією, то, можливо, О. Кужель стала б і прохідною кандидатурою. Електорату, схоже, потрібне й щось середнє між опозицією і крутими грошами — елементарні виважені слова, розумна схема вирішення наявних проблем. І про цей досвід, як на нашу думку, не треба забувати.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Найголовніший урок

Чи внесла б кандидат у народні депутати України, лідер ПСПУ Н. Вітренко, яку зняли з реєстрації (див. «ГУ» від 10 червня, 2 стор.), істотні корективи у результати виборів? За повідомленням з виборчих дільниць, обурені пенсіонери, незважаючи на напис «Вибув» проти прізвища свого кумира, голосували за нього. Тому 7849 недійсних бюлетнів — здебільшого голоси прихильників прогресивних соціалістів.

Напевне, якби Н. Вітренко було допущено до виборів, вона мала б шанс посісти друге чи третє місце. А можливо, і перше. Та цього не сталося. І у цьому, мабуть, є перший і головний урок-репетиція перед президентськими виборами. Майбутні кандидати у президенти України мають добре засвоїти досвід чернігівських проміжних виборів до Верховної Ради: будь-яке порушення чинного законодавства (а команди конкурентів фіксуватимуть їх з великою ретельністю) може вивести з виборчої кампанії найпотужнішу силу, яка прагне здобути владу.

За чим майбутнє

Насамкінець зазначимо, що події останніх місяців у Чернігові показали, що вирішальну роль у політичному житті починають відігравати не місцеві партійні осередки, а політичні технології. Чернігівські партійці загалом були пасивними спостерігачами діяльності найнятих своїх і заїжджих заробітчан, які за гроші розносили у поштові скриньки газети, листівки, стояли біля агітаційних розкладок, співали у людних місцях.

Саме завдяки новітнім політтехнологіям можна було гнучко обійти навіть найсуворіші вимоги чинного законодавства (у Чернігові, наприклад, почав активно діяти благодійний фонд народного депутата України Олексія Ярославського, брата кандидата в депутати!). Це вказує на те, що у провінційному політичному житті набуває великого значення не так місцева ініціатива, ентузіазм (як це можна було спостерігати ще років п'ять тому), як добре продумана стратегія і тактика політтехнологів, фінансові ресурси. Саме ці чинники визначатимуть перемогу на президентських виборах 2004 року.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Притягальна спроможність, або Рік «генерального» перелому

Ще трохи і нинішній Генеральний прокурор України Святослав Піскун відсвяткує першу річницю свого перебування на високій посаді. Про його роботу ще судитимуть і пересуджуватимуть, але улюбленими словами високопоставлених керівників країни про нього можна сказати напевне: генеральний відбувся. Хоча б тому, що він на слуху з першої хвилини після рекордного затвердження Верховною Радою, і весь рік різні сили під різними приводами намагаються перетягти його на свій бік. Скажемо одразу, безуспішно...

«Фаворит» Президента

Хоч яким парадоксальним це здаватиметься, саме ці розмови і спроби є своєрідним показником генпрокурорської спроможності. Тому що в країні, на загальну думку, глибоко пронизаній корупцією, прокуратурі та її керівникові є що робити. Тому що вони — прокуратура і Святослав Піскун — роблять державну справу, тобто конкретно виконують функціональні обов'язки з контролю над дотриманням законності. Ще одна ознака спроможності Генпрокурора — не тільки те, що кажуть про нього «скривджені» його роботою, а й те, що голоси цих скривджених лунають з усіх секторів політичного життя, з усіх регіонів країни й з усіх органів влади.

У вмовах, коли від державної особи нерідко вимагають служіння не професійній справі, а інтересам якого-небудь табору суспільно-політичного протистояння, яким охоплена країна, не в усіх керівників ця рівновіддаленість виходить. Особливо в керівників так званих силових відомств, яких так легко використовувати в якості обушка проти опонентів. Святославові Піскуну це вдалося. До нього з однаковою частотою й в однаковій тональності звертаються усі. Або прохають розібратися, або благають «пощадити».

За кількістю звертань Святослав Піскун — «фаворит» у Президента. Леонід Кучма особисто просив Генпрокурора розібратися із ситуацією, наприклад, в АПК і ВМС; простежити за виконанням бюджетного законодавства, насамперед у банківській сфері; з'ясувати, як справи з дотриманням законності в таких делікатних питаннях, як забезпечення свободи слова і захищеність журналістів.

Президент країни резонно сподівається на реакцію Генпрокуратури на свої запити, і вона не примушує на себе чекати.

За результатами перевірки проти колишнього командувача ВМС України Михайла Єжеля порушили кримінальну справу за фактами перевищення службових повноважень і несумлінного ставлення до військової служби. А загалом протягом цього року органи прокуратури порушили 27 кримінальних справ за фактами корупції та діяльності оргзлочинності у ВМС. До відповідальності притягнуто 21 посадову особу.

Президент дав вказівку Генпрокуратурі припинити розслідування фактів «наїзду» журналістів на... себе особисто, тому що їхні публікації, що друкуються в бозна-яких виданнях, зовсім не заважають йому виконувати службові обов'язки. За таке розслідування, що почалося, найбільше дісталося від журналістів саме Святославові Піскуну. Але навіть втручання Президента не прискорило розв'язку — Генпрокуратура закрила справу тільки після того, як переконалася, що вона не варта дірки від бублика.

«Рекордсмен» Верховної Ради

У минулі часи Генпрокуратура одержувала дві тисячі депутатських запитів на рік. Сьогодні запитів, що стосуються різних справ і розслідувань, вже отримали більш ніж 6,5 тисячі. Такий різкий прояв уваги — не що інше, як підтвердження довіри. На загальну думку, депутати побачили дієвість роботи прокурорських органів і швиденько «прилаштувалися». Адже розв'язання проблем, пов'язаних з контролем над дотриманням законності, — добра підмога в повсякденній роботі будь-якого депутата в «рідному» виборчому окрузі чи партії в «підгодованому» регіоні. От і пишуть з приводу і без прямо до прокуратури. Чому не написати і не змусити працювати іншого? Адже це і є демократія й ефективність керування в депутатському розумінні.

Проблема стала актуальною, коли при Святославі Піскунові органи повели боротьбу з олігархічною злочинністю — не дрібними сошками з «човників», що набрали вагу, а банками, корпораціями, компаніями, холдингами. «Важкоатлети», що наростили «м'язи» завдяки приватизації колишньої державласності, нині мають могутнє лобі й у парламенті, й у виконавчій владі. «Прихватизація» — справа, звичайно, прибуткова, але з погляду закону аж ніяк небезпечна й образлива для держави. От і грають ці лобісти, чиє рильце в пушку, у взаємне надання послуг з надання допомоги в боротьбі з Генпрокуратурою. У видимому житті ці «борці» можуть належати до різних політичних сил, підтримувати владу чи так звану опозицію, але в реальній, тіньовій, діяльності допомагають один одному як можуть. Мало того, спільними зусиллями намагаються підчепити генерального «на гачок», зробити коли не ручним, то хоч у чомусь залежним.

«Улюбленець» правлячої партії

На прикладі справи з Юлією Тимошенко, що триває кілька років, як у дзеркалі, видно всі особливості стосунків з бомондом. Саме на цій справі певні сили (одночасно руками комуністів та їхніх колишніх опонентів) намагаються «завалити» Генпрокурора. Механізм простий: на Тимошенко до Верховної Ради йде подання про позбавлення депутатського імунітету. Коли раніше воно «прокочувалося», то за Святослава Піскуна взагалі не доходить до розгляду. Проте суди різних інстанцій із завидною сталістю закривають кримінальні справи проти Тимошенко та її родичів з колишніми товаришами по службі. Закривають як нібито необґрунтовані чи такі, що мають формальні хиби. Розрахунок простий: показати всьому світові й — головне — керівництву країни, як погано працюють слідчі органи.

Проаналізувавши парламентські дії, що так чи інакше стосуються прокуратури та її керівника особисто, легко переконатися, хто «підігрів» попереднього генпрокурора Михайла Потебенька на «газават» Святославові Піскуну. А коли взяти два травневі голосування за проектами про те, щоб він відзвітував перед парламентом за долю соратників і самої Юлії Тимошенко, то, звичайно, крім самої «жертви» серед ініціаторів розгляду цього питання бачимо, відповідно, чотирнадцять і вісім депутатів із фракції СДПУ(о). Політично природно, що інші фракції й групи більшості відмовилися підтримати «тонку» гру пропрезидентської сили.

Посада Генпрокурора в кадровій «короні» — ледь не найголовніший «діамант». Святослав Піскун став «жертвою» власного «фаворитизму». Коли Президент України довіряє йому, то по-візантійськи далекоглядно використовуватиме діяльність Генпрокурора в якості рішень самого глави держави, у противному разі — усе валитиме на самого Генпрокурора.

«Надія» регіонів

До боротьби за Святослава Піскуна долучилися й інші впливові гравці політичної арени, наприклад, з фракції «Регіони України». Усьому парламенту відомо про негласну домовленість між «регіоналами» й фракцією Юлії Тимошенко про синхронне голосування: скільки голосів тимошенківці віддадуть за ініціативи уряду Віктора Януковича, стільки само «регіоналів» утримаються під час розгляду тимошенківських справ, наданих прокуратурою. Ніхто не знає, чи була така домовленість досягнута за столом переговорів, але те, що голосування, наприклад, з програми уряду відбулося саме так, відомо усім, хто передивлявся відповідні протоколи. Нині вірні «багнети» Юлії (Шкіль і Хмара) знову виступили з вимогою відставки Святослава Піскуна. А що дивного? Усім вигідно нацьковувати колег на опонентів: есдекам — використовувати Тимошенко проти Януковича, Ющенка й Генпрокурора (за принципом: помастросив і кинув), «регіоналам» — ту саму Тимошенко проти есдеків, Ющенка з комуністами й соціалістами — проти Президента, есдеків, «регіоналів» й усієї влади в цілому. Конкретним результатом розгнузданого «гармидеру» стало те, що Генпрокуратура фактично позбавлена перспектив домогтися сьогодні справедливого рішення Верховної Ради щодо Тимошенко, бо голосів нізащо не вистачить: меншість буде проти, а більшість з горем навпіл нашкрябає голосів із двісті замість необхідних 226. А у фракції СДПУ(о), між іншим, майже сорок депутатів. От тобі, бабо, й Юра!

Така сама боротьба розгорнулася в регіонах. Святослав Піскун безжально й оперативно позбувся тих, хто не захотів або не зміг працювати інтенсивно й по-новому. Серед прокурорських ходить фраза, нібито сказана генеральним на одній із нарад обласним прокурорам, коли він зажадав посилити боротьбу із злочинністю, незважаючи на осіб: «Ви ж солідні люди, генерали, з вами губернатори цілуються... Ви що, не можете вимагати?». Тепер «друзі» взяли цю карту й намагаються використовувати її в регіонах.

А поки що сили й енергію генерального відволікають на все що завгодно, тільки не на широкомасштабну боротьбу зі злочинністю. Мабуть, Святослав Піскун знає, як це зветься, — співучасть. Але учасники-співучасники називають це інакше — «політикою». Така політика народові не потрібна. Але один рік на посаді — це лише початок. Як то кажуть, добрий початок — половина діла.

Ольга ВІТРЯНА.

МОНІТОРИНГ

Партії, які вибираємо,-3

Як відомо, Міністерство юстиції проводить «чистку» політичного простору — перевіряє документи й організаційні структури різних партій, яких донедавна налічувалося 123. Минулого тижня їх кількість скоротилася ще на 13 назв.

Водночас власні кореспонденти «Голосу України» проводять моніторинг громадської думки про ті політичні структури, які перемогли на парламентських виборах-2002. Цього разу наші колеги цікавилися громадською думкою жителів Закарпатської, Запорізької, Одеської та Рівненської областей.

Вони попросили їх оцінити законодавчу діяльність депутатських груп та фракцій у парламенті.

Ось які отримали результати:

«Наша Україна» — 3,85 бала;
Блок Юлії Тимошенко (БЮТ)— 3,45;
СДПУ(о) — 2,85;
КПУ — 2,6;
СПУ — 2,3;
«Регіони України» — 2,0;
Аграрна партія України — 1,7;
Партія промисловців і підприємців—«Трудова Україна» — 1,6;
НДП — 1,58;
«Європейський вибір» — 0,64;
«Демократичні ініціативи» — 0,6;
«Народовладдя» та Народний вибір» — по 0,56 бала.

Як бачимо, перестановки — залежно від регіону, де проходить опитування, — відбуваються лише у стані лідерів. Цього разу знову попереду «Наша Україна», а на третє місце — несподівано — перебралися об'єднані соціал-демократи.

А от у стані «аутсайдерів» нашого опитування громадської думки поки що без змін. «Четвірка» депутатських груп, яка утворилася на уламках «Єдиної України», поки що не змогла змінити ставлення виборців до своєї діяльності й надалі пасе задніх. У двох регіонах — Закарпатській та Рівненській областях — вони не отримали жодної(!) оцінки. Мешканці вказаних областей, як повідомляють наші власні кореспонденти, висловлюють подивування, коли чують назви цих депутатських формувань.

А стосовно лідерства в регіонах, то, як ми й звертали увагу раніше, у виборців кожного з них свої уподобання.

Так, на Закарпатті особливу підтримку мають **виборчий блок Юлії Тимошенко та блок «Наша Україна»**, які отримали в середньому за свою діяльність по 4,5 бала. На третьому місці **об'єднані есдеки** з оцінкою в 4 бали.

Запоріжці найвище оцінюють законодавчу діяльність **блоку «Наша Україна», комуністів та СДПУ(о)**, які отримали відповідно 3,6, 3,25 та 3,1 бала.

А от одесити переконані, що найуспішніше працює в парламенті Блок Юлії Тимошенко, який посів перше місце з оцінкою 3,8 бала, другі з результатом 3,6 бала — **«Наша Україна»**. На третьому місці — **соціалісти**, які отримали від одеситів 3,5 бала.

Безперечним лідером на Рівненщині став **блок «Наша Україна»**, який отримав 3,75 бала за свою парламентську роботу. Далі йдуть **БЮТ** — 3 бали рівно й **Соціалістична партія України** — 2,55 бала. Від них на 0,5 бала відстали комуністи та об'єднані соціал-демократи, які розділили четверте-п'яте місця.

Власне, можна простежити ще одну цікаву тенденцію, яка намітилася під час моніторингу громадської думки. Комуністи, схоже, швидкими темпами починають втрачати свій електорат, оскільки він був неоднорідний. За них передусім голосували, з одного боку, з ностальгійних міркувань, з другого — їх підтримувала більшість протестного електорату, і лише незначна кількість виборців підтримувала КПУ з ідеологічних міркувань. Схоже, протестну нішу сьогодні заповнюють Блок Юлії Тимошенко, соціалісти та «Наша Україна». А комуністам залишаються поріділі лави ностальгуючого за дешевою ковбасою і молодістю електорату та ті, хто й надалі вірить ідеології марксизму-ленінізму. Напевне, лідерам КПУ треба робити висновки зі своєї ідеологічної платформи і роботи з виборцями.

Володимир КОРОЛЮК.

Ходіння за три роки

ДНІ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ» НА ПОЛТАВЩИНІ

(Початок на 1-й стор.).

2. Ворсклу...

Що найбільше імпонує голові обласної ради **Володимиру Гришку** (на знімку) в нашій газеті, так це те, що ми поважаємо точку зору автора, а звідси і плюралізм думок на її шпальтах, що дозволяє формувати об'єктивний зріз громадської думки.

— Так тримати й надалі! — побажав він. — Залишайтеся голосом всієї України! Але не полишайте без уваги регіональні проблеми, бо саме тут формується благополуччя держави. Проте зараз нам відведена роль пасинків. Прийнятий Бюджетний кодекс не сповна захищає місцеві інтереси. Більше того, він швидше схожий на зашморг для місцевого самоврядування. А ми ж не вимагаємо чогось непомірного, лише просимо чесно поділити спільний пиріг. Як можна пояснити ситуацію, коли з полтавських надр видобувають левову частку вітчизняних нафти і газу, а кошти за них осідають у столиці, бо хтось там дуже «мудрий» позбавив наші підприємства-видобувники права юридичної особи. То нехай забирають із собою і всі прямі та супутні проблеми! А як же інакше? Хіба вже не ясно, що конче назріла необхідність проведення децентралізації і деконцентрації як влади, так і покладених на неї обов'язків?..

Студенти Полтавського педагогічного університету з цікавістю розглядають свіжий номер газети

Студентська аудиторія притягальна насамперед відкритістю й незаангажованістю, а ректор Полтавського державного педагогічного університету професор Володимир Пащенко відкритий, зате принциповий. І нічим нам було крити: таки недостатньо на шпальтах «Голосу України» присутня молодь, а за нею ж майбутнє. І, без сумніву, на психологію двадцятирічних накладають негативний відбиток і невчасно виплачена стипендія, і невідремонтований гуртожиток, і засилля іншомовної друкованої та електронної продукції, а в підсумку — відсутність справжньої, якщо хочете — батьківської, турботи про підростаюче покоління. А їм же за рік-другий сіяти розумне, добре, вічне. То з яким серцем їде на село випускник вузу, коли знає, що для того, щоб там вижити, йому найперше потрібно не за конспектами сидіти, а завести корову, свиней, будувати своїм коштом житло? Про який рівень знань і освіти може йти мова? Чи, може, саме неуки й потрібні країні завтра?..

Як і в попередні роки, надзвичайно напруженим видався діалог з читачами в прямому ефірі обласної державної телерадіокомпанії «Лтава». Загалом же спілкування пройшло толерантно, хоча слухачі й не обходили гострих тем, тим самим спонукаючи нас активніше захищати їхні законні інтереси. Загалом же творча співпраця газети Верховної Ради і колективу «Лтави» досить плідна, чому немало доклав і особистих зусиль генеральний директор компанії, заслужений журналіст України Микола Ляпаненко. І, як зазвичай ведеться між колегами-однодумцями, саме у неформальному спілкуванні народжуються нові цікаві задумки і проекти, втілення яких має сприяти не лише подальшому утвердженню нашого видання в області, а й принципам відкритості, гласності преси загалом...

3. Дніпро...

Хоч як дивно звучить, але проблема №1 для Кременчука, трьохсоттисячного міста, яке стоїть на воді, —- саме вода. Точніше, її достатня кількість. Про це з болем говорив міський голова Микола Глухов:

— Схоже, збулося передбачення письменника-земляка Феодосія Рогового про екологічну катастрофу, спричинену спорудженням рукотворного моря на Дніпрі. Заручниками тодішньої імперської політики стали нащадки, а наші діти й онуки пожнуть ще гіркіші плоди. Це чергове застереження, до якого ніхто не прислухається. А нам, місцевій владі, щодня доводиться стояти перед людьми. Як на іспиті. Й давати не пояснення чи обіцянки, а конкретні зобов'язання, що, коли і як зміниться на краще. А як усе здійснити, не маючи достатніх коштів?

Трагедія гори Пивихи: через кілька десятків років вона може опинитися в морі

Говорено й переговорено за новий міст через Дніпро. Ще покійний мер Іван Пономаренко кілька разів виступав у «Голосі України», як міг агітував за проект, та віз і нині там. Міській казні він просто не по кишені. Ніяк не може вишукати 300 млн. грн. і держава. Та, як кажуть, дорожче вийде. Бо старий, Крюківський, може «репнути» будь-якої миті. То кому вигідна така міна сповільненої дії?

Загалом місто справило на нас приємне враження: охайне, причепурене після зими, будується. Індустрія поступово нарощує темпи виробництва. Прикладом успішного влиття в ринкову економіку може слугувати концерн «Крюківський вагонзавод», де освоєно випуск пасажирських вагонів, щороку створюють до тисячі нових робочих місць. Свій шлях торують на автоскладальному заводі: нині це базове підприємство країни зі складання легковиків «Волга» кількох модифікацій, тут також випускають «Газелі», «Соболі», УАЗи, «Жигулі». П'ять років тому місцевий м'сокомбінат збанкрутів і на ньому вже було поставили жирного хреста. Та в столиці знайшлися інвестори, і зараз ВАТ «Кременчукм'ясо» переживає друге народження: проведено докорінну реконструкцію, встановлено сучасне обладнання, продукція знаходить покупців далеко за межами міста та області. Вироби колісного заводу — 155 модифікацій — знані на теренах колишнього Союзу, а ще в країнах Балтії, Угорщині, Болгарії, Данії, Франції. Їх якість підтверджена міжнародним сертифікатом ISO. Якщо стисло передати головне побажання, почуте в трудових колективах цих підприємств до нашої газети, то воно стосується захисту вітчизняного товаровиробника, всілякої його пропаганди...

Селище Градизьк — колишній райцентр, з повним мішком проблем, найпекучіша серед них — безробіття. Сергій Лєтников, селищний голова, вдруге обраний на цю посаду, отож краще за будь-кого обізнаний з ними. Щодня, щогодини саме йому доводиться їх вирішувати.

— Ось візьміть і напишіть, як гноблять нас правоохоронці, —емоційно переповідає він перипетії боротьби за рибний ринок, який є комунальною власністю громади. — Ми там створили до сотні робочих місць, але це комусь не подобається, бо ласий шматочок.

Історія ця задавнена і ми обов'язково до неї повернемось, а коротко суть така. Риболовля для місцевих жителів давній і традиційний промисел. Як, нікуди правди діти, і браконьєрство. Більшість саме з цього й живе. Проте настав час навести на воді й на березі бодай елементарний порядок. Цього хочуть обидві сторони, проте бачення шляхів до порядку збігається не в усьому.

— Люди хочуть жити не «по поняттях», а по закону, — доповнює голова Глобинської райради Сергій Шишацький. — Вони й до мене неодноразово приходили. Та не все вдається вирішити водночас...

А нам подумалось: хоч би не спіткала їх доля багатьох наших співгромадян, котрі, купившись на щедрі обіцянки, в кінцевому підсумку залишилися з носом...

З гори Пивихи, найвищої точки Лівобережної України, відкривається неповторний краєвид на Дніпро-Славуту. Хоча таїть у собі безмежна вода і велику небезпеку. Пронозівський сільський голова Іван Тишко не виключає, що коли й надалі не будуть виділятись кошти на укріплення берегової лінії, то село, щоб не змило в Дніпро, за десяток років доведеться переселяти.

— Один кілометр таких робіт обходиться щонайменше в мільйон гривень. А тільки по нашій сільраді таких кілометрів набереться більше двох десятків. Я часто спілкуюсь із нашими старожилами —так вони переповідають, що й за царату існувало височайше повеління берегти заповідну берегову зону, так звану бичову. А нам, виходить, до того й діла нема?..

І знову ми на Сулі. В селі Липовому. На другому березі вже Черкаська область. Ми прощаємося з колегами і друзями нашої газети, щоб зустрітись якомога швидше...

Григорій ГРИНЬ,
Віталій СУДДЯ,
Олександр КЛИМЕНКО (фото).

Полтавська область.

Нині ВАТ «Кременчукм'ясо» переживає друге народження

Кременчуцький колісний завод. Директор Геннадій Леготкін уміє слухати...

На Кременчуцькому автоскладальному заводі кипить робота

ПЛАТНЕ ЗДОРОВ'Я У СФЕРІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

Від стоматологічного крісла до операційного столу

ІСТОРІЯ ХВОРОБИ

Ми з дитинства боїмося зубних лікарів. Ця фобія почасти спровокована рівнем вітчизняного стоматологічного сервісу. Звичайно ж, сьогодні діють багато платних клінік, де клієнту за гроші без болю і галасу вилікують будь-який пульпіт, видалять нерв чи навіть зуб. Але безплатна стоматологія досі приводить пацієнтів у жах. А декотрих доводить і до... операційного столу.

...Не маючи більше сили терпіти зубний біль, Вадим «здався» стоматологу районної поліклініки. Той вирвав зуб. А за днів два набіг флюс. І знову, тримаючись за щоку, хлопець пішов до поліклініки. Там знизали плечима, порадили полоскати й відправили додому. Була п'ятниця. А у вихідний Вадиму стало зовсім зле. Пухлина збільшилася. Біль був пекельний. Викликали «швидку», але диспетчер відповіла, що на такі виклики карета не виїжджає. І порадила самим їхати до чергового стоматолога Жовтневої лікарні.

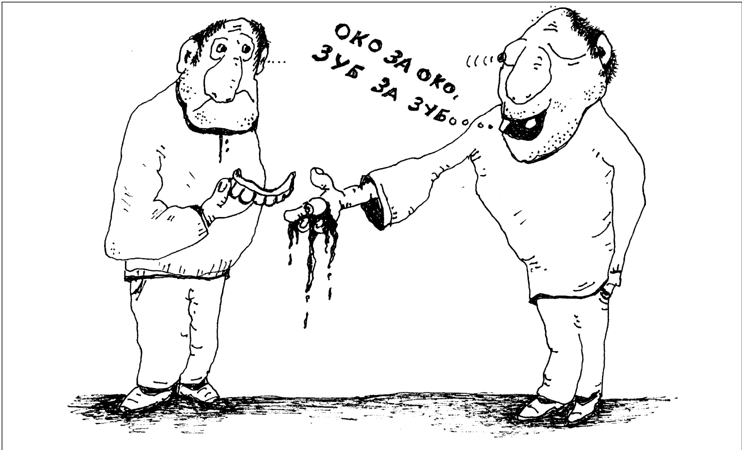
В очах темніло, хотілося вити від нестерпного болю. Вадим, супроводжуваний дружиною, насилу дістався названої чергової лікарні. На цьому його страждання не закінчилися. З'ясувалося, що його випадок не в компетенції місцевого стоматолога. І по допомогу треба звертатися до відділення щелепно-лицевої хірургії іншої лікарні столиці. І знову своїм ходом. Почувши це, Вадим обурився. Через пухлину він важко дихав, йому тяжко було говорити. Тому молодий чоловік простогнав, мовляв, я не для того сплачую податки, щоб навіть першу медичну допомогу надавали таким чином. Над нещасним змилостивилися й відправили далі «етапом» на машині «швидкої допомоги».

▪ ▪ ▪

З'ясувалося, що до операційного столу хлопця довела помилка стоматолога та неякісно зроблений у поліклініці рентген.

▪

У щелепно-лицевому відділенні винесли вердикт — під шов гній, можливе зараження крові, терміново оперувати! За дві години черговий хірург врятував Вадима від страждань...

Мал. Михайла САЧКА.

Дружина тим часом поїхала додому по гроші. Лише препарати для операції та для наступної реабілітації одразу довелося купити на 70 гривень. Потім ще на 300 грн. докуповували ліки. Та й хірурга за роботу віддячили. Навіщо? Та просто так, заведено. Щоб привернути увагу до хворого, щоб нормальну анестезію зробили...

Але анестезія була така, що хворий усе чув і горлав. На нього кричали у відповідь: на тебе не діє — ти що, наркоман? Але, слава Богу, все минулося. І загалом Вадим залишився задоволений наданими йому медичними послугами. А ось на стоматолога із районної поліклініки, як мовиться, нагострив зуб. З'ясувалося, що до операційного столу хлопця довела помилка стоматолога та неякісно зроблений у поліклініці рентген: видаляючи зуб, залишили корінь, який згнив і дав такий абсцес.

Ольга ВІТЕР.

КОМЕНТАР ЮРИСТА

Гей, у відпустку!

Ми — медичні працівники спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату для дітей із порушенням психологічного розвитку. Якої тривалості має бути відпустка в лікаря і медсестри в таких інтернатах і розмір оплати?

Медпрацівники.

Дніпропетровська область.

Згідно з чинним законодавством кожний працівник має право на щорічну основну відпустку тривалістю 24 календарні дні. Але окремі категорії працівників за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та особливий характер праці мають право на щорічну додаткову відпустку.

Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Списків виробництв, робіт, цехів, професій і посад, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці» передбачено, що лікар, у тому числі керівник відділення (крім лікаря-лаборанта), медичний середній, молодший та обслуговуючий персонал, які працюють у школах-інтернатах для дітей з ураженням центральної нервової системи з порушенням психіки, мають право на додаткову щорічну відпустку тривалістю 25 календарних днів. Тож тривалість вашої щорічної відпустки загалом становить 49 днів. Додаткову відпустку за вашим бажанням може бути надано разом з основною відпусткою або окремо. При нарахуванні відпускних за основу береться середня заробітна плата за відпрацьований період.

Світлана ВОРОНІНА.

ТЕРМОМЕТР

Понад 20 тисяч гривень виділила міська влада Сум на створення запасу дезінфікуючих та лікарських засобів для запобігання в обласному центрі атипової пневмонії. Боротьба з цією смертельною хворобою також передбачає створення лікарняних місць для госпіталізації можливих хворих на SARS, ізоляцію осіб, які контактували з ними, підготовку спеціальної апаратури для штучної вентиляції легенів.

Окрім цього, для профілактики атипової пневмонії в області постійно перевіряється санітарний стан ринків, посилено санітарно-карантинні пости на ділянках кордону, через які можливе завезення страшної інфекції в Україну. У деяких містах Сумщини розпочато дезинфекцію громадського транспорту.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Недуги приходять без попереджень

Я ВАМ ПИШУ...

Селяни, в подяку за те, що задарма годують всю країну, роками не отримують зарплати, ще й не можуть гідно подбати про своє здоров'я. Через нестачу бюджету сільських рад лікарні реформували в амбулаторії та фельдшерські пункти. А під час прийняття бюджету на 2003 рік з'ясувалося, що і реформовані медичні заклади — дуже важкий тягар для місцевого бюджету. Вимоги районного керівництва від медицини високі, а фінансування — місцеве, не розженешся. Про нову апаратуру та халати, запчастини до машин уже й не згадуємо, нема коштів на найнеобхідніше: на придбання дезинфікуючих речовин та інших препаратів першої потреби. Щоб зекономити, медичних працівників відправляють у вимушені відпустки, скорочують робочий день. Але ж хвороба — це біда, а біди приходять невчасно, і як сказати хворому, що робочий день твій закінчився? Одне слово, потрібні термінові зміни в законі про місцеве самоврядування.

Олена ТАРНАРУЦЬКА,
лікар-педіатр вищої категорії з 22-річним стажем.

Терешківка
Сумського району
Сумської області.

З надією в літо

Традиційно на початку літа столична держадміністрація та Координаційна рада інвалідних організацій влаштовують прогулянки дітей-інвалідів на теплоході по Дніпру. «Ми вдячні усім за підтримку, — каже заступник голови київського благодійного фонду «Діабетик» Наталя Манжелей. — Ця акція для нас — початок ефективного літнього відпочинку і, головне, лікування дітей у відповідних санаторіях. Влітку завжди загострюється питання санаторно-курортного лікування, яке комусь може видатися надто дорогим, але ці гроші варті того! Для багатьох дітей санаторно-курортне лікування — питання життя чи смерті, хочу про це нагадати всім представникам нашої влади. Особливо це стосується працівників Головного управління соціального захисту населення, на яких лежить велика відповідальність, бо віднині вони опікуються оздоровленням дітей-інвалідів».

Денис ДАРКІВ.

Мундир для СНІДу не завада

На думку фахівців, у Севастополі проживає близько трьох-чотирьох тисяч ВІЛ-інфікованих. Хоча офіційна статистика повідомляє цифру набагато меншу: близько 600 чоловік. Найбільшу кількість інфікованих становлять молоді люди віком від 20 до 29 років (60%).

Випадки ВІЛ-інфекції, СНІДу реєструють і серед військовослужбовців, але там свій облік. За даними військових медиків, заражені в погонах становлять 0,6—0,7 відсотка всього особового складу Збройних Сил України. Мундир від інфекції не рятує.

Зупинити поширення зарази, пропагувати здоровий спосіб життя у Збройних Силах — таку мету ставив семінар, що відбувся на базі Військово-морського інституту ім. Нахімова. Організований Міністерством оборони України, він проводився за підтримки ООН, Фонду народонаселення.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

Одеський травматологічний центр провадить велику лікувально-консультативну й наукову роботу з лікування різних травм, а також протезування. На базі центру проходять практику студенти Одеського державного медичного університету і зарубіжні медики.

На знімку: практичні заняття з вивчення апарата Ілізарова. Зліва направо: студентка 5-го курсу Одеського медуніверситету Наталія Павлинова, лікар-клінічний ординатор Фаузі Омар (Сирія), керівник центру, завідувач кафедри травматології та ортопедії ОДМУ доктор медичних наук, професор Вілен Венгер, студентка Одеського державного медичного університету Олена Здановська, лікар-клінічний ординатор Хасан Наїф (Сирія).

Від ведучого

Ви будете здивовані. Адже сьогоднішній випуск «Далі буде» називається «Хто б міг подумати?». Та коли хочете, назвіть його так, як ви звикли вигукувати від несподіванки — вау! Отакої! Ти дивись! Щоб ти був здоровий!.. Кажуть, доки не втрачаєш здатність дивуватися світові, доти залишаєшся молодим. А світ не втомлюється тішити нас приємними новинами.

КАЗУСИ

Маскування — річ дуже особиста

Пограбування одного з магазинів в Уельсі закінчилося у найвідповідальніший момент. Сталося так, що біло-блакитні труси, які прикривали обличчя грабіжника, наділі, мабуть, замість маски, зісковзнули на очі. А коли злочинець спересердя спробував різко зірвати труси з голови, резинка, відпружинивши, сильно вдарила його по обличчю. «Вистріл» був такої сили, що грабіжник упав на підлогу, а шкіра під його лівим оком лопнула. Після цього молодик, якому на вигляд було не більше 20 років, вибіг з магазину.

Цікаво, що через певний час хлопець, дуже схожий на нашого героя, з такими самими трусами на голові, намагався пограбувати ще один магазин. Спроба закінчилася майже так само, як і перша. Нині поліція розшукує «молодого худорлявого чоловіка з травмою від трусів під лівим оком» по всьому Уельсу, **повідомляє агентство «Кореспондент».**

Дві фігурки з господньої глини

Іноді добре бути дилетантом. Бо коли ти необтяжений зайвим знанням — приємних несподіванок маєш завжди більше, ніж знавець. Отак і мені. Коли йшов до столичної галереї «Гончарі» на вернісаж двох керамістів — Галини та Юлії Яковенко, тільки й знав, що це мама й дочка, причому мама взялася за кераміку зовсім недавно і, кажуть, досягла немалих успіхів. Ото й усі мої попередні знання.

Отже, приходжу на Андріївський узвіз. Ще нічого не почалося, публіка снує коло виставлених робіт, там є на що глянути, але передусім привертає увагу — і поміж публіки, і поміж кераміки — дівчина несподівано-сміливої краси, смаглява, немов виліплена з рідкісної азійської глини. Зовсім не припускаю, що це художниця, бо чомусь (на жаль, як правило) художниці не бувають такі прекрасні, як їхні витвори. Тож я скоса милуюсь нею та й годі. І тут раптом хтось із недилетантів поважно-байдуже каже: «Та ото ж і є Юлія Яковенко!»

Ах, як чудово я помилився завдяки своєму дилетантизмові! Тепер у мені прокидається живий дослідницький інтерес: хочу знати, хто тут мама художниці. Очима шукаю серед присутніх яку-небудь солідну гранд-даму і знаходжу їх навіть кілька. Їхні риси й обриси далекі від мистецької довершеності, але все це гранд-дамам прощається, адже хтось із них вклав у дочку весь свій талант до прекрасного. Але хто?

Нарешті, виставка відкривається. Художниць просять вийти наперед, і виходить Юлія, а з нею... Так і є, я знову помилився, бо з нею — не якась із обраних мною гранд-дам, а зовсім інша — худенька, чорнява, схожа навіть не на маму, а на сором'язливу старшу сестру Юлії (є такі старші сестри, чомусь завжди сором'язливі). Моя помилка чудова — бо істинна прекрасна несподіванкою. Отак вони стояли якийсь час поруч, мов дві смагляві фігурки з господньої глини. Стояли серед своїх робіт — так само споріднено-різних, як і ті, хто їх створив. Тут, звісно, слід щось сказати про саму кераміку, але ви попереджені: я дилетант і нічого не розумію в цьому мистецтві. Знаю лиш, що воно може бути красивим або ні. Тут воно красиве і природне, ніби народилося само собою — і «Закохані равлики» Юлії, і глеки-дерева Галини. Мистецтвознавці кажуть, що роботи Галини Яковенко належать до наївістського мистецтва. Не знаю — надто вже вони витончені, як для наїву, та хай буде так, коли так вважають знавці. А мені додати нічого, і я відсилаю вас на виставку в «Гончарі», й хай вам буде так само несподівано-добре, як було мені.

Христофор ГРУША.

На знімку: «Кохання равликів» та «Дракони» Юлії Яковенко.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Ракета, що співає

МУЗА

Не так давно у Дніпропетровському музично-драматичному театрі імені Т. Шевченка публіка почула кілька фрагментів із рок-опери «Морський старт». Робота над створенням музичної поеми в обласному центрі триває вже другий рік. Назва не випадкова — проект тісно пов'язаний з однойменною міжнародною космічною програмою.

Власне кажучи, «Морський старт» — рок-опера про кохання. Сюжет твору побудовано на перекличці епох — пошуки щастя і в результаті весілля доньки першого скіфа Таргитая та аналогічне свято доньки керівника космічних польотів. Прикметний момент сюжету — на судні скіфського героя є дивовижний пристрій під назвою «ауроплан» — поєднані воєдино ракета й орган! За сценарієм, він допомагає сучасникам переосмислити своє життя і досягнути бажаного успіху. А це означає, що перемога не в зброї, а в силі духу.

Однак, за задумом авторів, «Морський старт» — про технології подвійного призначення. Такі, як згаданий вище диво-пристрій: і літає, і грає. Свого часу давньогрецькі інженери переробили бойові катапульти (тоді найпотужніші «ракетні системи») на театральні машини, з яких з'являлися боги і герої трагедій. Ось так народилася ідея створення ауроплану. Але найцікавіше, що «ракетоорган» — не декорація. Цю думку вже втілюють у реальні креслення і оформляють як заявки на винахід. «Морський старт», вважають творці, створюється на стику науки і мистецтва — музика+слово + досягнення ракетної техніки. Та це не лише новий поворот у драматургії, а спроба зробити технологічний прорив у музиці: орган, зашитий у ракету, звучатиме зовсім по-новому. А ще рок-опера подивує вітчизняного і зарубіжного шанувальника спецефектами: сцена-космодром, імітація запуску ракети і навіть спеціальний зал-тренажер для глядачів.

Михайло АРОШЕНКО,
автор музично-драматичного проекту «Морський старт».

Тюльпани на дереві та дикуни під ним

ЕКЗОТИКА

*У селищі Ворзель, що під Києвом, у дружньому сусідстві з соснами-мачтами і кремезними дубами росте тюльпанове дерево. Стовбур — одному не обхопити — з корою, як у дуба, має висоту дев'ятиповерхового будинку. На розлогій кроні серед гладеньких листків з двома зубцями, що нагадують старовинний музичний інструмент ліру, примостилися жовто-зелені квіти, схожі на тюльпани, з тонким ароматом магнолії **(на знімку).***

У старожилів є дві версії появи у Ворзелі диво-дерева. За однією — ще до революції поміщик Жеребцов з якоїсь далекої країни привіз і посадив саджанець біля садиби. Чи то це графиня Уварова замовила із Канади. Поблизу її замка росло друге тюльпанове дерево.

У середині червня, коли квітує екзотична рослина, — наплив непроханих гостей. Палками намагаються збити цвіт, деруться на стовбур. Бувало, що вночі й кран підганяли. Штахетник навколо дерева лісівникам доводиться періодично відновлювати.

Якось одна з газет протрубила, що тюльпанове дерево випромінює сильну позитивну енергетику, і, постоявши біля нього, можна позбутися недуг. Ось тут і почалося. «Зранку паломники пообліплюють стовбур, товчуться по вже місцями оголеному корінню, кору деруть, певно, собі на обереги, — розповідає Тамара Шелковська, що живе поблизу тюльпанового дерева. — Ну що, додалося? — питаю їх. А чи не спадає на думку, що від такого вияву уваги дерево гине?!»

За коментарем звернулася до старшого наукового співробітника відділу дендрології та паркознавства Національного ботанічного саду НАН України Надії Трофименко.

— Тюльпанове дерево, або ліріодендрон («лірío» —ліра, «дендрон» — дерево), з магнолією, як брат і сестра. На батьківщині в Центральному Китаї декоративне дерево сягає 20—30 метрів висоти, а в Північній Америці є вид, що виростає до 60 метрів. Живе цей красень 300—400 років. Перше тюльпанове дерево в Україні з'явилося 1813 року. Частіше велет з ніжними пелюстками зустрічається у Західній Україні, зокрема в Чернівцях, у Львові, Ужгороді. У колекції вітчизняних ботанічних садів їх налічується за малим не 40. У наших природних умовах ця теплолюбива рослина починає інтенсивно розвиватися лише з 10 років, а морозостійкість зростає з віком.

Та що казати про ворзельське тюльпанове дерево, якщо навіть у ботанічному саду не всім «чужинцям» щастить вижити. Як саджанцям магнолії. Їх з насіння вирощували протягом десяти років. А деякі відвідувачі доконали враз: як не викопали, то зламали.

Людмила ОПАНАСЕНКО.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

ІЗ-ЗА ЛАШТУНКІВ

Весілля за статутом

Чесно кажучи, як одружуються генерали, я не знаю. Але одружувати своїх дітей вони люблять і вміють. У цьому переконалися запрошені на весілля сина одного із представників керівництва цілого виду Збройних Сил України, яке щойно відгриміло в столиці. Що й казати, відчувався розмах, що відповідав великим зіркам і генеральським лампасам батька нареченого. Даремно кажуть: військо наше злидарює. Злидарюють, та не всі. Втім, пишнота тут також своя. Армійська.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Що добре у військових, то це нечуване почуття корпоративності. Всі, хто в формі — брати. Тому й гості — не лише родичі та друзі-генерали. Запросили і підлеглих тестя, офіцерів та прапорщиків, навіть солдатів не забули. Ось вона, демократія. Весілля — на базі відпочинку під Києвом. Звісна річ, база військова. Тут усі свої, усі рідні. Догодити стараються, ввічливі, спритно ковбаску і балички нарізають. Одне слово, підопічні. А тому для цих хлопців і дівчат найкраща винагорода — щоб покарання не було.

Гості під час бенкету не скучали: кожний веселився, як міг, кожний своє вміння намагався показати. Ось, приміром, військовий ансамбль. Їм і випити, і закусити, бідолахам, немає коли. Все пісні співають, мистецтво демонструють. Тому на весілля традиційних музик і не запрошували, щоб військовим співакам самореалізовуватися не заважали. А це — веселий, баламут-тамада. І де тільки такого заповзятого у війську знайшли? Та знайшли. Недарма тамада зірки офіцерські носить. Так і не присів заводний до кінця бенкету. Та це й правильно: негоже молодшому за званням при генералах сидіти. Статутом не дозволено. Фотограф також не нудьгує: клацає направо і наліво, жодного моменту не пропускає. Щоправда, хоча юнак з фотоапаратом і в цивільному, все одно генералам поривається честь віддати. Своя людина. Очі голодні, воно й зрозуміло — юним і зеленим завжди їсти хочеться.

Знайомі офіцери побували недавно в Німеччині. Відвідали бригаду німецької армії — бундесверу. Комбриг особисто свої володіння показував. Розпочав із автостоянки біля входу до частини, де стояли автомобілі офіцерів, серед них і особисте авто командира. Наші здивувалися: невже в «цілого» командира бригади немає службового автомобіля? З'ясувалося, є. Однак службовий «Опель» — тільки для служби. Їздити додому й на роботу, як і в інших особистих справах, на ньому забороняється. Дивні німці, закомплексовані якісь. У нас по Києву весільні кортежі катаються, а в них машини з бантиками-стрічками, та з чорними армійськими номерами. Генеральські службові іномарки. Бо на побитому джипі наші генерали тільки в кіно про війну їздять. А в реальному мирному житті все набагато веселіше й оптимістичніше.

Дмитро ФІГУРНИЙ.

Анекдот до теми

Син капітана запитує у батька:

— Тату, а я коли виросту, ким буду?

— Капітаном, синку.

— А я хочу бути генералом!

— У генерала свій син є...

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 0311108. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»